

MEANDERBYEN NODELAND

DRONNINGALANDSKAP

C.F. Møller

Høyer Finseth

VISTA ANALYSE

DRONNINGA LANDSKAP
RAINER STANGE
RAGNHILD MOMRAK
HELLE LIND STORVIK

C.F. MØLLER
PER-OLAV HAGEN
VEGARD S. HAVNEVIK

VISTA ANALYSE
HANNE TOFTDAHL

HØYER FINSETH
ELLEN DEVOLD

«TEAM MEANDER» MULIGHETSSTUDIE NODELAND SENTRUM

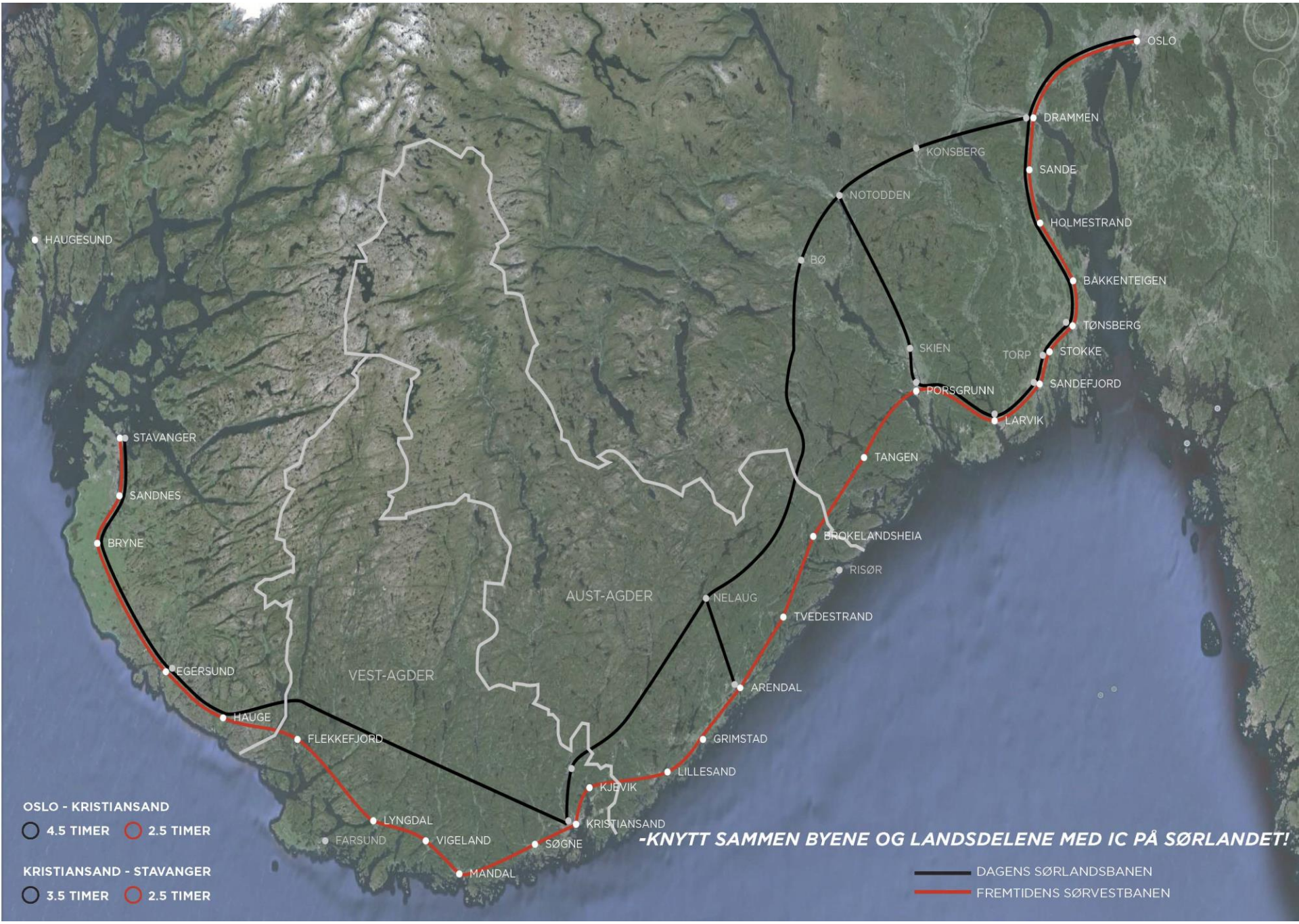

DIDERIK CAPPELEN FRA VEST-AGDER FYLKESKOMMUNE OG KJELL SVERRE LANGENES, THOR SKJEVRAK, ARNE KJELL BRUNES, TRINE KALLEVIG, SONGDALEN KOMMUNE

TRE GULL EIKENØTTER MELLOM TRE GULL EIKEBLADER

OSLO
DRAMMEN
KONSBERG
SANDE
NOTODDEN
HOLMESTRAND
HAUGESUND
BØ
BAKKENTEIGEN
TØNSBERG
SKIEN
TORP
STOKKE
PORSGRUNN
SANDEFJORD
LARVIK
STAVANGER
TANGEN
SANDNES
BRYNE
BRØKELANDSHEIA
RISØR
AUST-AGDER
NELAUG
TVEDESTRAND
EGERSUND
VEST-AGDER
ARENDAL
HAUGE
FLEKKEFJORD
GRIMSTAD
LILLESAND
KJEVIK
LYNGDAL
KRISTIANSAND
FARSUND
VIGELAND
SØGNE
MANDAL
OSLO - KRISTIANSAND
4.5 TIMER
2.5 TIMER
KRISTIANSAND - STAVANGER
3.5 TIMER
2.5 TIMER
-KNYTT SAMMEN BYENE OG LANDSDELENE MED IC PÅ SØRLANDET!
DAGENS SØRLANDSBANEN
FREMTIDENS SØRVESTBANEN

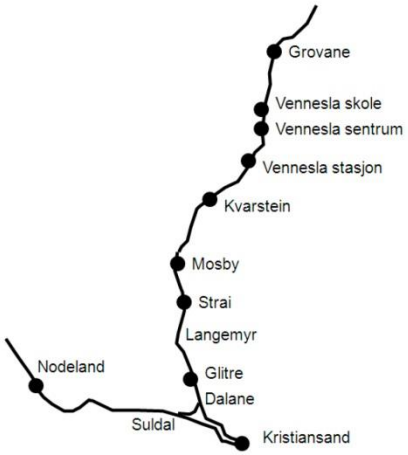
Mulighetsstudie lokaltog Kristiansandsregionen

10.000

15.000

20.000

Februar 2009

FRAMTIDA GÅR PÅ SKINNER

Nye togavganger vil bety rundt 100.000 flere passasjerer innen 2017.
FOTO: BERGE, ASBJØRN ODD / ASBJØRN ODD BERGE/NRK

Øker fra fem til åtte daglige avganger

Fra 14. desember blir det flere togavganger på Sørlandsbanen. Dette skal gi tilnærmet totimers frekvens mellom Oslo og Stavanger.

Publisert 17.09.2014, kl. 12:31

– Vi foreslår i budsjettet å doble antall avganger på Sørlandsbanen, sier samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen til NRK.

Fra desember skal antall avganger på hverdager økes fra fem til åtte mellom Oslo og Kristiansand, og fra fire til sju mellom Oslo og Stavanger. Frekvensen skal også øke noe i helgene.

– Dette vil bli bedre for alle og vil gi jobbpendlerne en ny og bedre hverdag, sier Solvik-Olsen.

Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen sier den nye satsingen vil koste rundt 20 millioner kroner.
FOTO: LARS-PETTER KALKENBERG / NRK

AV

Journalist
Sindre Hopland
@sindrehopland

SAMFERDSEL →

«TILNÆRMET TOTIMERS FREKVENS MELLOM OSLO OG STAVANGER»

STASJONSBYEN NODELAND

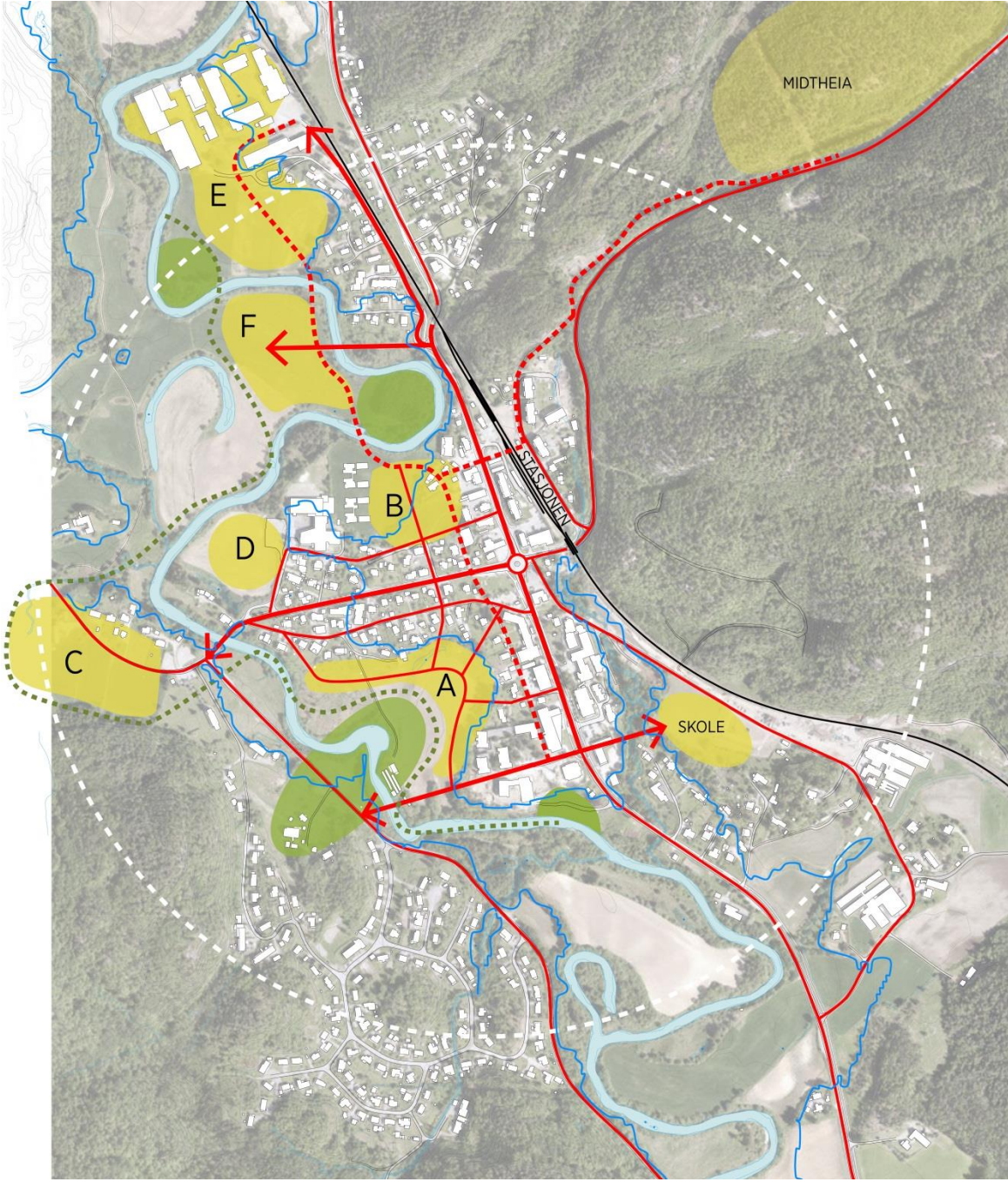
«NODELANDSMUREN»

STASJONSALLMENNINGEN NYE NODELAND STASJON

GROVSKISSE
UTNYTTELSE

- Ca. 3.000 nye boliger (tett hagebystruktur 3-6 etasjer)
- Ca. 6.000 nye innbyggere

NODELAND: BY NUMMER 105 I NORGE?

FOLK i sentrum
NYE NODELAND

Viktige datoer

4. juni 2014:
Planene om nye Nodeland ble lagt fram i et mulighetsstudie.

Frem til oktober 2014:
Du kan si din mening om hvordan Nodeland skal bli.

Din mening betyr noe

Budstikka vil i tiden fremover gå ut og treffe folk for å høre deres mening om fremtidens Nodeland. Men ikke vent på oss, send din mening på synspunkt@bsnett.no, på våre facebooksider eller send sms til 95 96 97 00.

- En mulighetsstudie har ingen grenser. Hvordan kan vi utvikle et område videre inn i fremtiden? Hvilke alternativer har vi? Hvilke hensyn må tas og hvordan bør vi prioritere? Det er spørsmål en mulighetsstudie skal ta stilling til.
- Et forslag er å utvikle Nodeland til en by, med gater ned mot elva. Budskapet er: Hvis planene er store nok, er det mulig å bygge nær både elv og på dyrket mark.
- Mulighetsstudien «Sentrumsplan Nodeland» tar for seg områdene Nodeland, Rismyr, Skinnarsmoen og Spjotneset. Til høsten kommer reguleringsplanen.

UREALISTISK: Trond Hansen mener bystatus er urealistisk, men at Nodeland heller kunne blitt en liten forstad. Han og kona Lise Haugland Olsen tror et spisested kunne være med på å dra folk til Nodeland.

GOD PRIS: Jonna Uldal og Thore Augland vil ha mange penger for huset dersom det blir kjøpt opp.

Fra dør til dør

Når Nodelands fremtid diskuteres er det viktig at innbyggerne sine meninger blir hørt. Budstikka banker på døra til de potensielt direkte berørte, for å spørre om de tror på at kommunen deres kan bli til en by.

Songdalen er blant kommunene i Agder som i løpet av de siste årene har hatt størst befolkningsvekst. Derfor skal det ifølge reguleringsplanen bygges inntil hundre nye boenheter de kommende årene.

Områdene kommunen har fått laget en mulighetsstudie av, består av hus der det allerede bor mennesker. Når målet er å skape en variert bebyggelse, risikerer de mest tilgjengelige husene å bli kjøpt opp av utbyggere og erstattet av større bygg.

I et hus langs Nye Kirkeveg sitter Trond Hansen og Lise Haugland Olsen ute på terrassen og nyter varmen fra sola. Lise Olsen er født og oppvokst i Songdalen, plassen hun selv omtaler som ingenmannsland. For 11 år siden flyttet hun og mannen fra Svarttjønnheia til Nodeland, først og fremst for å slippe de lange bakkene om vinteren. Paret tror at dersom Nodeland skal bli til en småby, vil det ikke skje før om hundre år.

– Bystatus er ikke realistisk, fordi da må vi først og fremst ha en tilvekst på 70 prosent, sier Trond Hansen og legger til at det er mer aktuelt for bygda å bli en liten forstad.

Arkitektselskapet Dronninga Landskap har tenkt høyt og sagt by-ordet. Når sentrum skal utvides er det ut ifra kartet rimelig å anta at det vil få innvirkninger på gatene ned fra rundkjøringen, retning elva. Byggegrenser mot dyrka mark og elv er ikke umulig så lenge planene er store nok, har arkitektene fra østlandet presisert.

Møteplasser

Hansen synes det er synd at det ikke finnes noen plass hvor folk kan møtes. Han tror det skyldes fraværet av noen som tør å satse, i tillegg til at det er høye leiepriser. Dersom husleien er høyere enn inntekten, bør utleierne se på prisene om igjen, mener han.

På lik linje med sin mann mener Olsen at et spisested vil være med og trekke flere folk mot Nodeland. Hun liker at kommunen vokser og blir større, men blir overrasket når hun får vite at kommunen ønsker å bygge opptil hundre nye boenheter.

– Hundre nye bygg, spør Olsen. Det blir mange hus det.

Paret ser på hverandre, og videre ned på hagen.

– Det går greit så lenge de bygger bakover på Vestmoen. Jeg blir overrasket dersom noen begynner å bygge på plenen min, avslutter Hansen før han roper over til naboen på den andre siden av veien.

«Songdalen kan ikke bli til en gubbeplass, der ingen unge har råd til å bo.»

JONNA ULDAL

Et sårt tema for mange

Naboen er Jonna Uldal. Hun bor sammen med Thore Augland i Gamle Kirkeveg. Da Jonna Uldal flyttet inn i 2004 var det kun plen i hagen hennes. Tomta var innregulert, og da hun blant annet ville bygge en åpen hagestue fikk hun beskjed om å bygge høyt.

– Det må bygges høyt med tanke på Hundreårsflommen. Jeg syns det er rart at de ikke gjør noe med elva som bukter seg så nærme rundt oss. I 1976 var det flom og de som bodde her da måtte ut i robåt, forteller Uldal og foreslår at kommunen kan bygge en strandpromenade langs elva.

Uldal har tidligere vært styremedlem i Nodelandsvellet og har delte meninger om Haugenparkens nye utseende.

– Det var tydelig at parken trengte vedlikehold, men da den ble omregulert ble jeg møtt med et sørgelig syn. Barna satt igjen med et tog, og en bekk, som slynger seg i samme meander som Songdalselva. For foreldre er det heller ikke mye å ta seg til. Det er flott at det er konserter i parken. Jeg syns vi bør inkludere ungdommen mer, bruke de lokale kreftene og få de til å ha konsert. Det samme gjelder Ungdomshuset X-Ray. Vi bør tenke litt på det vi allerede har og fokusere på å gjøre det bedre.

Uldal ser positivt på at det kommer flere tilflyttere til Songdalen, blant annet fordi da vil flere dele på de kommunale avgiftene. Thore Augland har forståelse for at noen derimot kan være for utvikling, men redd for å gi slipp på sitt.

– Det kan være et sårt tema for mange. Hvis det er snakk om å miste et barndomshjem skjønner jeg godt at det kan være tøft.

Jonna Uldal frykter at dersom det blir en økning i bebyggelsen, vil det påvirke leieprisene betraktelig.

– Songdalen kan ikke bli til en gubbeplass, der ingen unge har råd til å bo. Dersom vårt hus skal kjøpes opp, skal jeg i hvert fall ha mye for det, sier hun med et lurt smil.

Blandede følelser

Lenger ned i Gamle Kirkeveg sitter Alice Oterholt ute i hagen sin, omringet av seks epletrær. Hun kaller det eplehagen. Her har hun bodd siden 1951, og før der igjen var det hennes mor sitt hus. Oterholt sprer med at hun i mange tilfeller kan si hvem som har bodd hvor først på Nodeland. Noe en tidlig forstår at det ligger sannhet i.

– Jeg er glad for å bo midt i et sentrum hvor jeg har alt jeg trenger i gåavstand. Jeg syns det er spennende at vi utvikler oss. Men det bærer også med seg en usikkerhet, noe jeg kjenner litt på, selv om jeg ikke har snakket med så mange naboer om det. Dette er en attraktiv tomt, men jeg hadde ikke tenkt at utbyggingen skulle krype ned til Gamle Kirkeveg. Jeg mener det vil ødelegge Nodeland, sier hun.

En mann kommer ut og tar del i samtalen. Han heter Øyvind Oterholt og er Alices mann. Han mener Songdalen vil få en drabantbyløsning, med tilknytning til Kristiansand. Videre forteller han hvor viktig det er at Nodelands utvikling drøftes på flere ulike nivå.

– Det er viktig å bygge ordentlige veier, så vi bør blant annet tenke på hvor hovedveien skal gå. Vi ligger sentralt i forhold til byen, med både buss- og togtilbud. Jeg leste om forslaget om å starte «Bed And Breakfast», og da foreslår jeg at det kan bygges ved stasjonsbygget på Nodeland, sier Oterholt.

Ekteparet diskuterer også den falleferdige minkfarmen langs elva, og syns at de ansvarlige bør rive den fortløpende. Ellers er det ingen tvil om hva de mener om å bygge rundt huset deres i Gamle Kirkeveg.

– Det vil forandre hele sentrumsområdet og fremmedgjøre bygda vår. Men hvis det skjer, får jeg sikkert en leilighet i en høyblokk på akkurat samme plass, sier Alice Oterholt og henter seg inn igjen.

– Det blir vanskelig å forestille seg, avslutter hun.

MADELEINE MELLEMSTRAND
madeleinemellemstrand@gmail.com
957 52 170

Tidligere oppslag i serien

Søgne og Songdalen Budstikke 11. juni.

Søgne og Songdalen Budstikke 18. juni.

Søgne og Songdalen Budstikke 25. juni.

Søgne og Songdalen Budstikke 2. juli.

VANSKELIG: Ekteparet Oterholt har vanskeligheter med å se for seg at epletrærne forsvinner til fordel for en høyblokk.

STORT SENTRUM: Finn Harald Røed er opptatt av at Rismyr må knyttes sammen med Nodeland sentrum.

BYGGE VIDERE: Preben Gjertsen mener vi må bygge videre på det kommunen allerede har, istedenfor å bygge nytt.

Tilrettelegge for folket

Lederne i Rismyr og Svarttjønnheia velforeninger er klar på at kommunen først og fremst bør satse på brukervennlige løsninger.

Ettersom Finn Harald Røed ikke har hørt så mye om mulighetsstudiet tidligere, er han forsiktig med å uttale seg på vegne av Rismyr Velforening. Men kona har ved flere anledninger gitt uttrykk for hva Nodeland trenger.

– Ved å forhandle fram en avtale med kjente kjedebutikker, som for eksempel Cubus, kan det være med å bidra til å beholde folk i bygda. Ellers trenger vi en koselig kafé, der kommunen kan være deleier, foreslår Røed.

Finn Harald Røed har tro på at Nodeland kan bli til en by, men han mener den smale veien som går fra Brennåsen til Shellstasjonen, er vanskelig å få noen sentrumsfølelse av.

– Å bygge en vei under bakken slik de har gjort ved brannstasjonen og tunnelene på Lund, er selvsagt et stort tiltak, som vil koste en del. Men det hadde vært utrolig tøft å kunne bygge fritt oppå, med et sentrum rundt. Hvis dette hadde blitt gjort på Nodeland, ville det umiddelbart sett mer byaktig ut. Ved å bygge under bakken, ville det gitt avstikkere i sentrum med gågater og torv. Vi hadde dermed også blitt mindre berørt av trafikken, sier Røed.

Finn Harald Røed mener at Haugenparkens konserter med blant annet Bjørn Eidsvåg og Vamp, er et utrolig bra tiltak som trekker folk også utenfra kommunen.

– Konsertene fikk meg opp til Nodeland. Men utover det er det ikke mye å gjøre i parken. Det mangler leker. Jeg og min kone vil gjerne sykle opp med barna, men det skjer dessverre aldri, når det ikke er noe å finne på der, sier han.

«Konsertene fikk meg opp til Nodeland. Men utover det er det ikke mye å gjøre i parken.»

FINN HARALD RØED

Røed etterlyser også broa som skal gå over elva fra Rismyr til Nodeland. Sist fikk han beskjed om at det skulle bli oppstart til våren, men nå er det allerede langt ute på sommeren.

– Tegningene er klare og grunnflaten er bestemt, så jeg forstår ikke hvorfor det blir utsatt. I det øyeblikket broa bygges blir Rismyr mer knyttet sammen med sentrum. Folk kan da gå tur over broa med hundene sine, og det blir kortere vei for dem som vil spasere til butikken.

Preben Gjertsen, som er leder for Svarttjønnheia Velforening, spurte medlemmene av Facebook-gruppa om hva de savnet på Nodeland. Da var det to tiltak som dominerte kommentarfeltet. Ønsket om flere lekeapparater i Haugenparken og en ordentlig kafé med uteservering.

– Med det mener vi en kafé for alle personer, ikke bare for eldre som vil spise bløtkake, sier Gjertsen og fortsetter:

– Haugenparken er kulturell og har en fin utsmykking, men hvorfor skal det være så fint? Jeg mener det først og fremst må være brukervennlig. Nodeland kan bli en småby. Når folk for eksempel skal kjøre oppover mot Evje kan de stoppe på kafeen og kose seg med en is, sier Gjertsen.

MADELEINE MELLEMSTRAND
madeleinemellemstrand@gmail.com
957 52 170

BUDSTIKKA 6.8.

Byggestopp på Nodeland

Nå vil rådmannen stoppe nye tiltak på Nodeland før ny plan for området er på plass.

Planutvalget får en sak om *«midlertidig forbud mot tiltak i Nodeland sentrum»* på sitt bord i torsdagens møte. Ingen har protestert mot forslaget.

Bakgrunnen for forbudet mot bygging er at det skal vedtas en ny arealplan for Nodeland sentrum. Denne skal stake ut kursen for hvordan Nodeland skal se ut i fremtiden. I denne forbindelse har kommunen fått utarbeidet en mulighetsstudie.

Se fremover

Hensikten med et byggestopp er at det ikke skal komme nye bygninger på Nodeland som er helt i strid med de planene kommunen legger for fremtiden.

Noen områder på Nodeland har relativt nye planer. Disse blir ikke omfattet av et byggestopp. Det gjelder disse områdene:

- Fossmoen.
- Vestmoen.
- Fagermoen.
- Mindre del av Skinnarsmoen.
- Hagen II/Rotator.
- Greipstad kirke.
- Haugenparken.
- Gang- og sykkelvei mellom Fagermoen og Rismyr (som gir gangbru over elva).

Kommunens kart viser at – med unntak av stedene nevnt over – så vil all bebyggelse fra enden av Lysgårdsletta til industriområdene i nord og nærmeste bebyggelse vest for elva være omfattet.

Fremtidig by?

Dette harmonerer med det området kommunen ønsker å se i sammenheng for å lage en ny plan. Hvis politikerne følger tankene til selskapet Dronninga som laget mulighetsstudien, kan det bli en by på Nodeland når nye planer er satt ut i livet.

Budstikka har i en artikkelserie sett nærmere på hva folk mener om en by på Nodeland. Denne viser at folk ikke er avvisende til visjonene som Dronninga har lagt frem. Et sentralt moment for selskapet har vært at hvis planene er store nok, så vil det være mulig å gjøre ting i områder som i dag er vernet på grunn av elva eller dyrket mark.

ROAR VIGELAND OSMUNDSEN
roar@bsnett.no
412 44 323

PLANUTVALGET

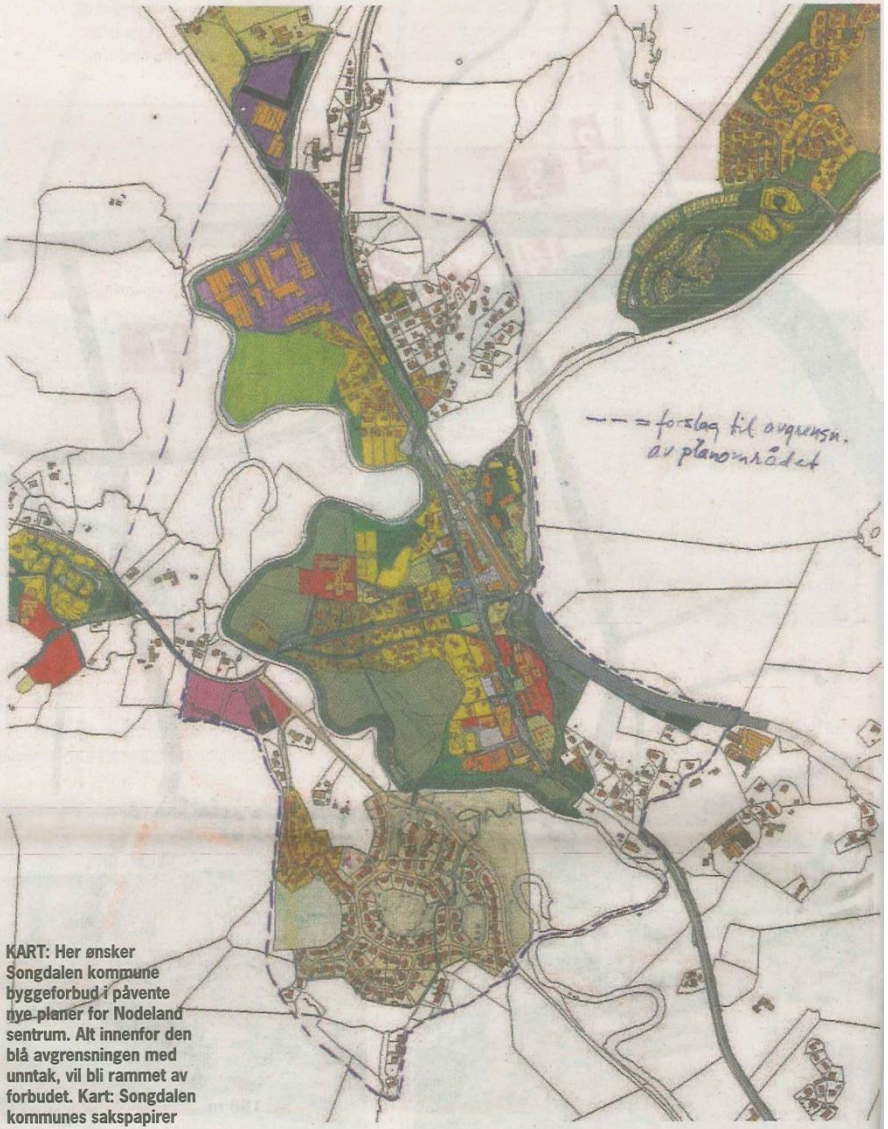
LEDER:
Helge Stapnes (Ap)

KONTAKT:
909 63 800

MØTESTED:
Juvet, Songdalen Rådhus

NESTE MØTE:
Torsdag 21. august kl. 12.30

HUSK:
Alle møter er åpne for publikum.

KART: Her ønsker Songdalen kommune byggeforbud i påvente nye planer for Nodeland sentrum. Alt innenfor den blå avgrensningen med unntak, vil bli rammet av forbudet. Kart: Songdalen kommunes sakspapirer

BUDSTIKKA 20.8.

FOLK i sentrum
NYE NODELAND

Viktige datoer

4. juni 2014:
Planene om nye Nodeland ble lagt fram i et mulighetsstudie.

Frem til oktober 2014:
Du kan si din mening om hvordan Nodeland skal bli.

Din mening betyr noe
Budstikka vil i tiden fremover gå ut og treffe folk for å høre deres mening om fremtidens Nodeland. Men ikke vent på oss, send din mening på synspunkt@bsnett.no, på våre facebooksider eller send sms til 95 96 97 00.

- En mulighetsstudie har ingen grenser: Hvordan kan vi utvikle et område videre inn i fremtiden? Hvilke alternativer har vi? Hvilke hensyn må tas og hvordan bør vi prioritere? Det er spørsmål en mulighetsstudie skal ta stilling til.
- Et forslag er å utvikle Nodeland til en by, med gater ned mot elva.

Budskapet er: Hvis planene er store nok, er det mulig å bygge nær både elv og på dyrket mark.

- Mulighetsstudien «Sentrumsplan Nodeland» tar for seg områdene Nodeland, Rismyr, Skinnarsmoen og Sjøtoneset. Til høsten kommer reguleringsplanen.

Tidligere oppslag i serien
11. juni.
18. juni.
25. juni.
2. juli.
8. august.

– Hvor er alle folkene vi ser på 17. mai?

Butikker langs Nye Kirkevei? Nodeland i dag er ei rundkjøring

Spørsmålet over ble stilt av Bjørn Ole Nyborg. Han var en av sju ansatte ved hjørnestensbedriften Rotator vi snakket med i lunsjpausen fredag. Tema var Nodeland som bysentrum. Hva trenger vi, hvilke muligheter fins?

– I dag er det trist å gå på Nodeland. Der er jo nesten ikke folk. Jeg har spurt meg selv hver 17. mai om hvor de ellers er alle disse folkene. sier Bjørn Ole Nyborg. Vi møter Nyborg, Ivar Hagen, Kjell Ivar Mortensen og Ivar Ugland i lunsjpausen i kantina på Rotator. Alle er bosatt i Songdalen, og godt kjent med livet i bygda.

Rullatorsentrum
Rullatorsentrum, er betegnelsen de setter på sentrum av Nodeland. Et sentrum som består av ett par dagligvarebutikker, en bensinstasjon, et gamlehjem og menighetshuset.

– Her er det satset på eldre. Kommunen har lagt opp til det, sier Nyborg.

– Leilighetene over Prix kan alle kjøpe, innvender Ivar Hagen. Og legger til at han selv har kjøpt leilighet i Vestmovegen.

– Du er ikke noen ungdom du heller, kommer det kjapt fra de rundt bordet.

– Det er vanskelig å integrere de yngre, så lenge det ikke er så attraktivt tilrettelagt. Unge mennesker vil ha en litt annerledes levestandard, mener Kjell Ivar Mortensen. Han deler et håp om at det kan bosette seg flere yngre på Nodeland som kan være med å skape noe.

– Ungdom og økonomi. Det må tilrettelegges slik at de unge har råd til å bosette seg her. En må nesten være byggmester for å få det til, sier Ivar Hagen.

– En leilighet er altfor dyrt, sier Ivar Ugland.

Stig Repstad fra Søgne slår seg ned ved bordet:

– Skal Nodeland bli et levende sentrum, må det butikker til. Det rare er at folk fra Greipstad reiser til Søgne for å handle, mens de i Søgne drar til byen for å handle. Det er viktig at folk støtter opp om de butikkene som er villige til å etablere seg her, sier Repstad.

– Ja, det må være miljø for handel for å få folk til sentrum, sier Nyborg.

Hagen nevner Rosseland og Brennåsen. Og området mellom huset til Frustøl og Brennåsen senter som ikke kunne brukes til næringsvirksomhet fordi det var dyrket mark.

– Det er feil å lage et kunstig sentrum i Brennåsen hvis de ønsker å ha folk til Nodeland. Det er butikkene som trekker folk, fastslår Nyborg.

– Og så ble det bygget leiligheter på Nodeland i stedet for, kommenterer Hagen. Han legger til:

– Det skal mye endringer til for å få et sentrum i Nodeland med liv og røre.

– Vi må få til ei holdningsendring. Få folk til å bruke nærbutikken, sier Repstad.

– Enig, sier Ugland og nikker.

– All infrastruktur i Brennåsen skulle vært på Nodeland, sier Mortensen.

– Nå blir det stor stas med bro fra Rismyr til Nodeland, legger han til.

– En katastrofe for Nodeland, replisserer Hagen med et lurt glimt i øyekroken. Så tar han sats:

Skoleplassering
– Nå skal det bygges ny skole. Kanskje det eneste sted i hele landet de ikke bygger idrettshall i tilknytning til skolen. Tomta er for liten. Vi har frivillige organisasjoner som skriker etter plass. En kan få midler, men der er ikke en kjeft inne på kommunen som tenker på det. Selv med folk fra idretten innen kommunestyret. Ingen går til Finsland for å bruke hallen. Nodelandshallen er sprengt på grunn av håndball. En kunne satt i gang med mange flere idretter, sier Hagen.

– Sånn har det vært i mange år, sier Ugland.

– Lokalene på Birkelid. Gymsalen er alltid tom. Hvorfor?, undres Nyborg.

– De skulle bygd skolen på jordet mellom Frustøl og Brennåsen senter, sier Hagen.

– Jeg tror kommunen gjør en kjempetabbe med å bygge ny skole på Nodeland. Bortkastet penger og lite langsiktig tenkning, mener Nyborg.

Hva Nodeland trenger
Så hva er det Nodeland sentrum trenger?

– Klesbutikker. Attraktive kjeder, svarer Mortensen.

– Her burde være nok folk i bygda til å danne grunnlag for et godt tilbud, mener Nyborg.

– Handlegate langs Songdalsvegen, foreslår Hagen. De andre rundt bordet nikker og er enige.

– Nodeland sentrum forbinder du med rundkjøringa, sier Nyborg.

– Ja, der er ikke noe mer. Og ikke plass å parkere, sier Ugland.

Arbeidskollegene er ikke fremmed for tanken å rive og pusse opp hele sentrum. Klart det koster penger, men det vil også skape arbeid til folk.

Mennene husker tilbake til tider med både kafé og sportsbutikk på Nodeland. Der var mer liv da, selv om innbyggertallet nå har økt.

Nodeland senter
Mortensen forteller om den gang hans kjære for første gang var på Nodeland:

– Hun kom til bankbygget. På veggen er det skiltet med Nodeland senter. Hun tenkte at hun skulle inn å shoppe litt. Hun kom inn i "et russisk supermarked". Navnet Nodeland senter er fullstendig feil. Du kommer inn døra og kjenner lukten fra tannlegen i 2. etasje. Det minner om besøkene hos skoletannlegen, og du tenker "Nå er det like før", sier Mortensen.

De andre rundt bordet gapskratter. Assosiasjonene til skoletannlegen er ikke det de ønsker å forbinde med et levende sentrum.

– Det var slakter der før. Det har vi ikke lengre. Jeg savner slakteren. Er det ikke lønnsomt å drive? Det virker som de store kjedene inntar kjøttmarkedet, sier Mortensen.

– Ja, jeg husker da vi gikk hjem fra skolen og var innom slakteren og kjøpte en pølsesnabb, sier Nyborg.

Elva
Vi kunne brukt elva bedre. Er Songdalen nevnt i noen som helst turistinformasjon?, undrer Nyborg.

– Den står i alle fall på kartet, kommer det tørt fra Ugland.

Det er enighet rundt bordet at elva kunne blitt brukt mye mer.

– Før kunne en fiske overalt. Nå er det gjengrodd. Der må ryddes, fastslår Mortensen.

– En kan bade der, sier Hagen.

– Er det noen som tenker på det, undres Nyborg.

Lunsjpausen er over. Arbeidskarene vender tilbake til verkstedet. Nå er det kontorpersonalet som skal ha lunsj.

RUNDT LUNSJBORDET: Bjørn Ole Nyborg, Ivar Hagen, Kjell Ivar Mortensen og Ivar Ugland. Alle songdøler som deler sine tanker om bygdas framtid og mulighetene som ligger der.

Alternativ hovedvei
– Vi opererer med tre forskjellige handelssentre. Kiwi på Rosseland, Rema i Brennåsen, og så Nodeland som vi lokale ser på som sentrum, sier Bjørn Olav Slotte. Han forteller at når han kjører til jobben, så har han ikke lyst til å ha hovedveien gjennom sentrum.

– En kunne latt veien gå inn før X-Ray, langs Skeibekken og gjennom underganga til Nodelandsheia. Følge jernbanen og kvitte seg med undergangen ved Skinnarsmoen som er en kork, sier Slotte. Han fortsetter:

– Jeg ser lyst på hvis de begynner å få litt fart på ting her. Vi trenger en liten kafé. Jeg ser for meg at når det er pensjonister i alle leilighetene, så må det bli folk som bruker dette.

Paradegate
– Hva med å gjøre Nye Kirkevei til ei slags paradegate. Hvordan skulle den se ut?

– Den må ha butikker som trekker folk. Klær, sport, de butikkene du kjører til Vågsbygd senter eller Sørlandssenteret for å handle i. Jeg er ikke selv flink til å gå og handle, men vet at det er det som skaper liv. Hvis du er ute etter bystatus, må du slippe å kjøre inn til Kristiansand, sier Slotte.

– Man må legge fokus på litt mer tilrettelegging for ungdom. Fotballbane, flerbrukshall, skateboardpark, sykkel- og trikseløype. Noe de kan bruke på fritida for å utfordre seg selv, sier Jo Stein Ånensen.

– Ikke alle syns fotball og håndball er den eneste sporten som fins. Viktig å ha et tilbud, mener Slotte.

– Noe som får folk til å flytte til bygda. Bedre busstilbudet, og bedre veiene. Spesielt opp til Nodelandsheia hvor det er så mye trafikk, sier Ånensen. Begge ivrer for et utvidet tilbud til de unge.

– Barnefamilier som kommer hit hvor det er minimalt med tilbud. Jeg tror ikke de velger Songdalen. Jeg hadde ikke gjort det, sier Ånensen.

ØNSKER HOTELL: Jo Stein Ånensen og Bjørn Olav Slotte foreslår å bygge hotell på Nodeland. – Det hadde i alle fall bedriften her hatt bruk for, mener de to ansatte på Rotator.

Hotell og jernbane
– Vi har jo jernbanen. Den har blitt helt enorm. Det mangler bro over. Ellers er det en mulighet som ikke mange har, sier Slotte.

– Vi kunne hatt et hotell. Det er i alle fall noe besøkende i denne bedriften kunne hatt behov for. Det er lett å frakte ting med jernbanen. Kanskje bilforretning hadde vært noe, tenker Jo Stein.

– Vi må beholde bondestatusen, fastslår Slotte. Derfor foreslår han at Felleskjøpet etablerer seg med ei avdeling på Nodeland.

– En selvfølgelig ting i Nodeland sentrum, mener Slotte.

Jakt, friluftsliv og motorsport
– Jakt og friluftsliv, kommer det fra Ånensen. Å få en "oppegående" butikk som driver med det, hadde vært tingen.

– Fjellklatringsutstyr for eksempel. Tenk om folk kunne si: "Vi kjører ut til Nodeland for å få det", sier Slotte.

Motorsport er stort i Songdalen. Slotte gjør seg noen tanker:

– Tenk om vi kunne fått til type Rudskogen i sør. Et motorsenter kunne trekke folk. Hvor skulle vi hatt det? Vi ligger jo midt i en dal. Før hadde vi "raskest over Kulia", men det er kanskje ikke så populært?

– Vi må sentrere litt mer i stedet for å spre det utover, kommer det tankefullt fra Ånensen.

Elva
– Elva er full av steinsu. Det er det heller ikke alle som har, sier Slotte. Han fortsetter:

– Det er veldig bra det de gjør på Kokos (Prestneset), men jeg er redd det forsvinner i første flom. Vi har laksefiske, men det er ikke noe folk stormer til, sier han.

– De får jo noen fine fisk, sier Ånensen.

Svømmehall
– Vi trenger en svømmehall. Å reise til byen for å få svømmeundervisning er for galt. Det er et problem at folk ikke kan svømme. Svømmehallen kunne vært i sammenheng med en skole. Ungdomsskole, kanskje. En svær skole med flerbrukshall og svømmehall, sier de. Sjøtoneset blir nevnt som et egnet sted for dette.

KLARA TURID FIDJE FRETTUN
klaraturid@gmail.com
416 82 345

«Det rare er at folk fra Greipstad reiser til Søgne for å handle, mens de i Søgne drar til byen for å handle.»

Kulia-, ikke Kirkevei

Sist uke refererte vi et vedtak i Solsiden borpark borettslag som ber om redusert fartsgrense i Gamle Kirkevei. Det gikk litt fort i svingene – det rette skal være Gamle Kuliavei. Borettslaget ber om 30 km/h-grense i området.

Begge veiene begynner med G og K, men der stopper vel likheten ...

– red

Vil ha flere kontorer

Songdalen vil bygge fire kontorplasser i kontorfløyen tilknyttet gymsalen på Nodeland. Bygget er ofte bare kalt "Kassa". Flyktningetjenesten og SLT-koordinator skal inn i dette bygget. I alt 1,1 millioner kr brukes på å gjøre klart oppgradering av det gamle bygget som ligger rett ved det nye rådhuset.

Inne i det nye rådhuset er plassen brukt opp. Formannskapet behandler saken denne uka, før det kan godkjennes av kommunestyret neste år. Det er allerede bevilget 270.000 kr, så det trengs 830.000 kr mer for å lage fire kontorplasser.

Oppgraderer vannverk

Vannverket på Vatneli i Finsland skal oppgraderes. Sist vinter var det flere problemer tilknyttet dette og nå vil kommunen bruke 700.000 kr på å oppgradere dette. Vannverket skulle vært oppgradert i 2018, men problemene er så store at rådmannen foreslår at vannverket repareres i år. Saken behandles av formannskapet, før det kan godkjennes av kommunestyret i september.

BUDSTIKKA 27.8.

SAMORDNET OG KLIMAVENNLIG AREAL- OG TRANSPORTPLANLEGGING
VIKTIGE NASJONALE MÅL

- Det bør legges opp til tette, funksjonelle og mangfoldige byer og tettsteder, med klar avgrensning mot omlandet.

- Ny utbygging bør i hovedsak foregå innenfor byggesonen ved omforming og fortetting fremfor utbygging på grønne arealer.

- I byområdene er det et mål å øke andelen som reiser med kollektivtransport, sykkel og gange på bekostning av bruk av privatbil

(Nasjonal transportplan 2014 – 2023)

Klimaforliket innebærer at Norge skal bli karbonnøytralt i 2030

PARADIGMESKIFTE

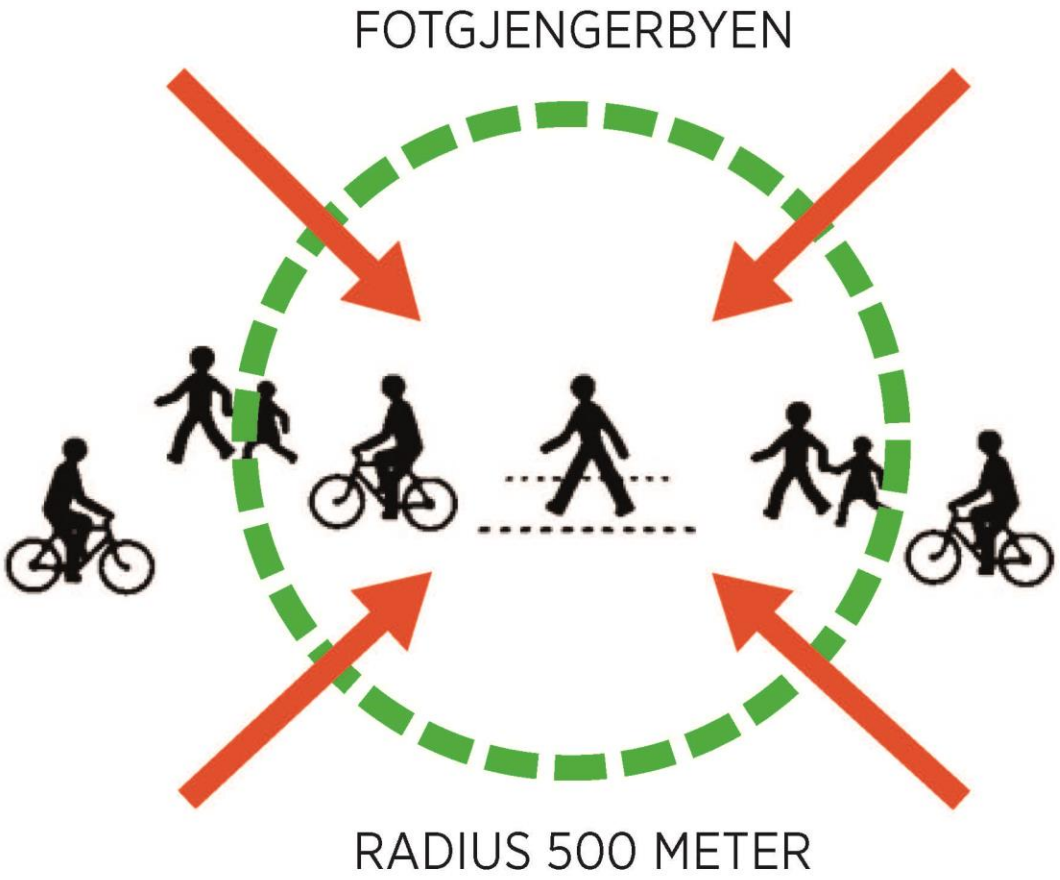
→ 2000

1. BILENE
2. KOLLEKTIVTRAFIKK
3. FOTGJENGERE OG SYKLISTER

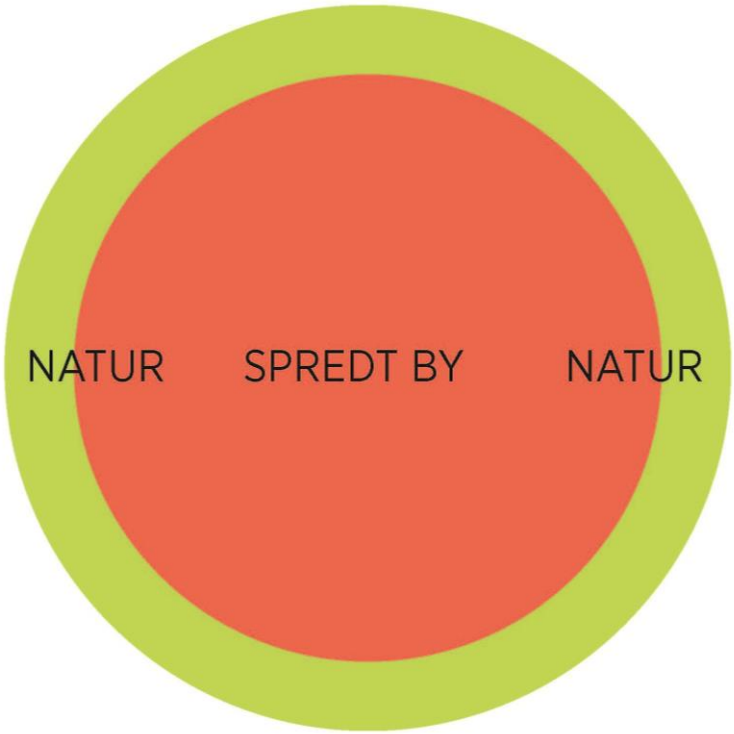
2000 →

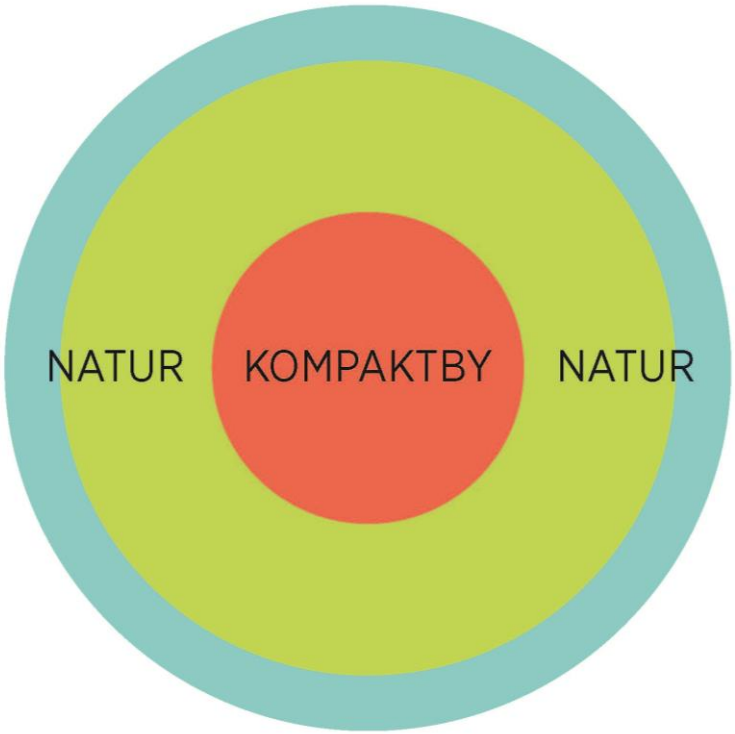
1. FOTGJENGERE OG SYKLISTER
2. KOLLEKTIVTRAFIKK
3. BILENE

FOTGJENGERE OG SYKLISTER FØRST

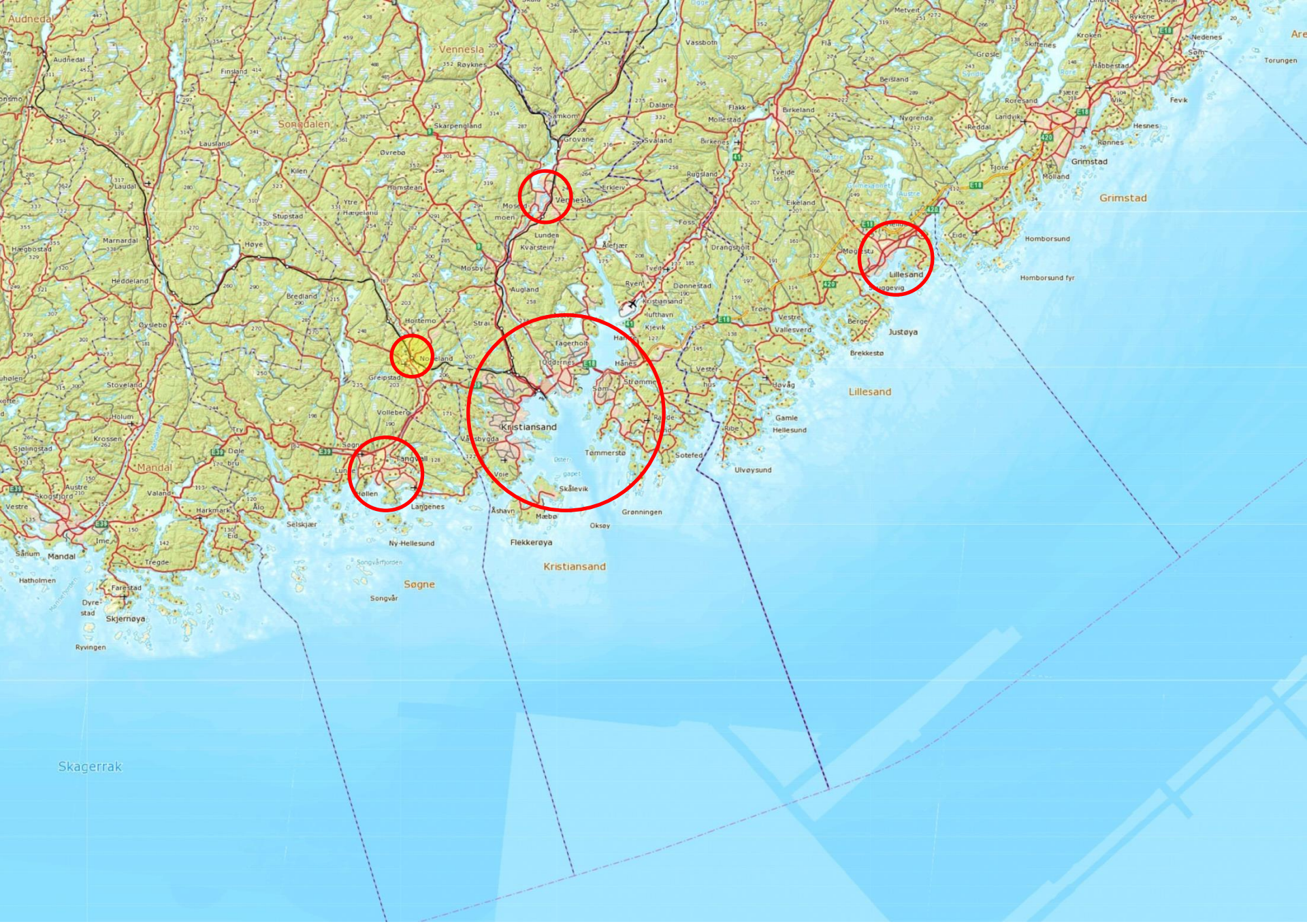

FOTGJENGERBYEN | 500-1000 METER

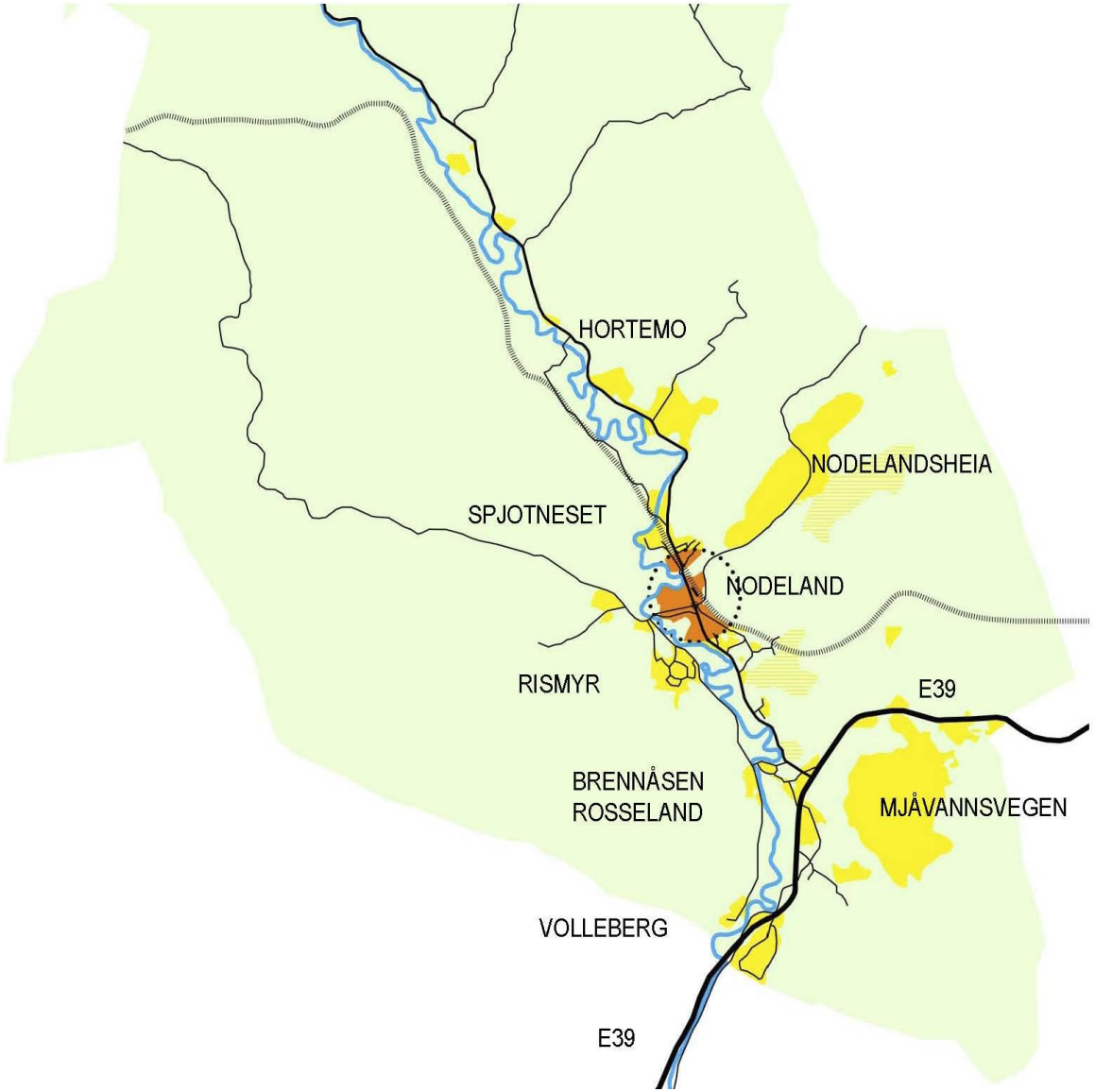

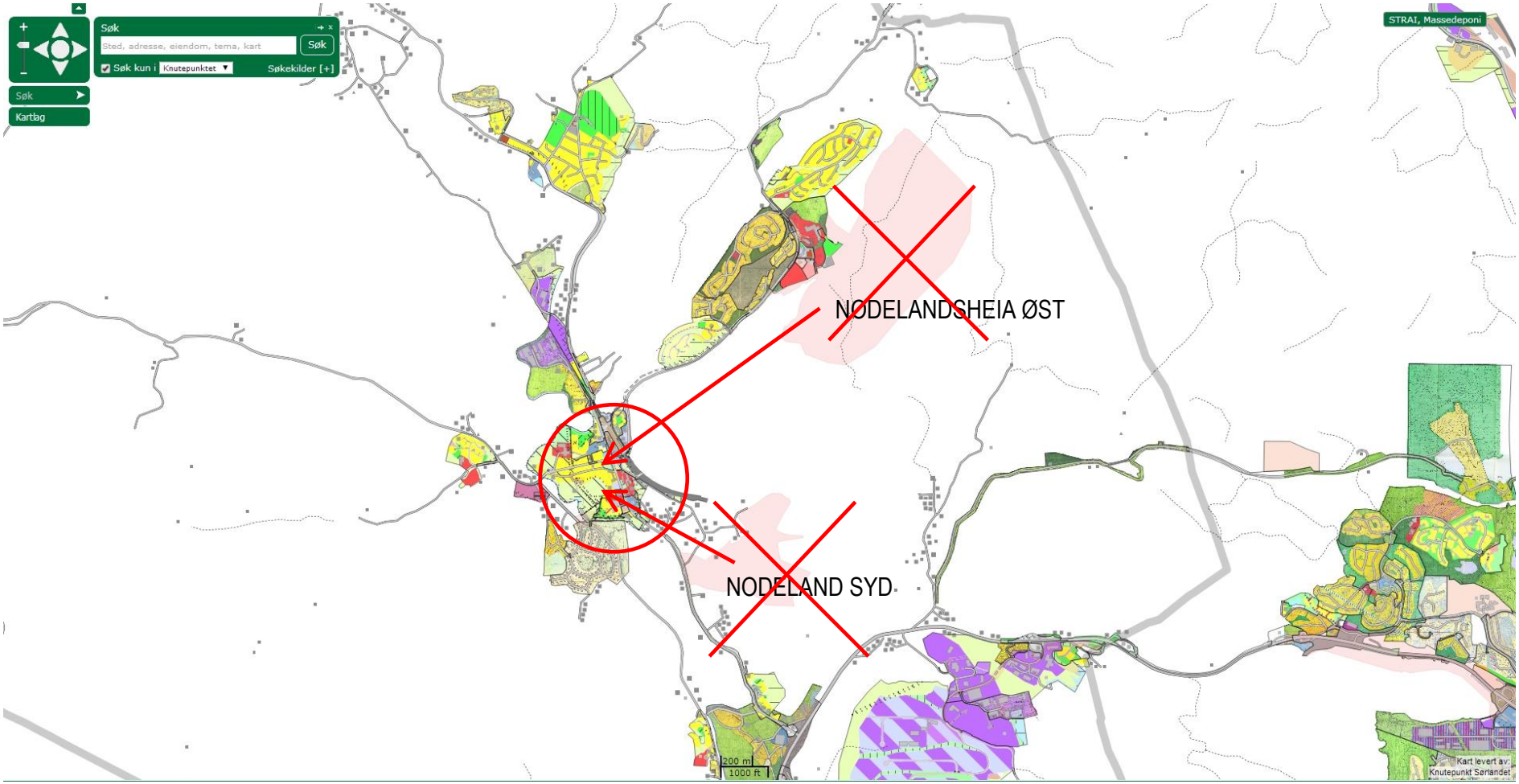
KOMPAKTBYEN

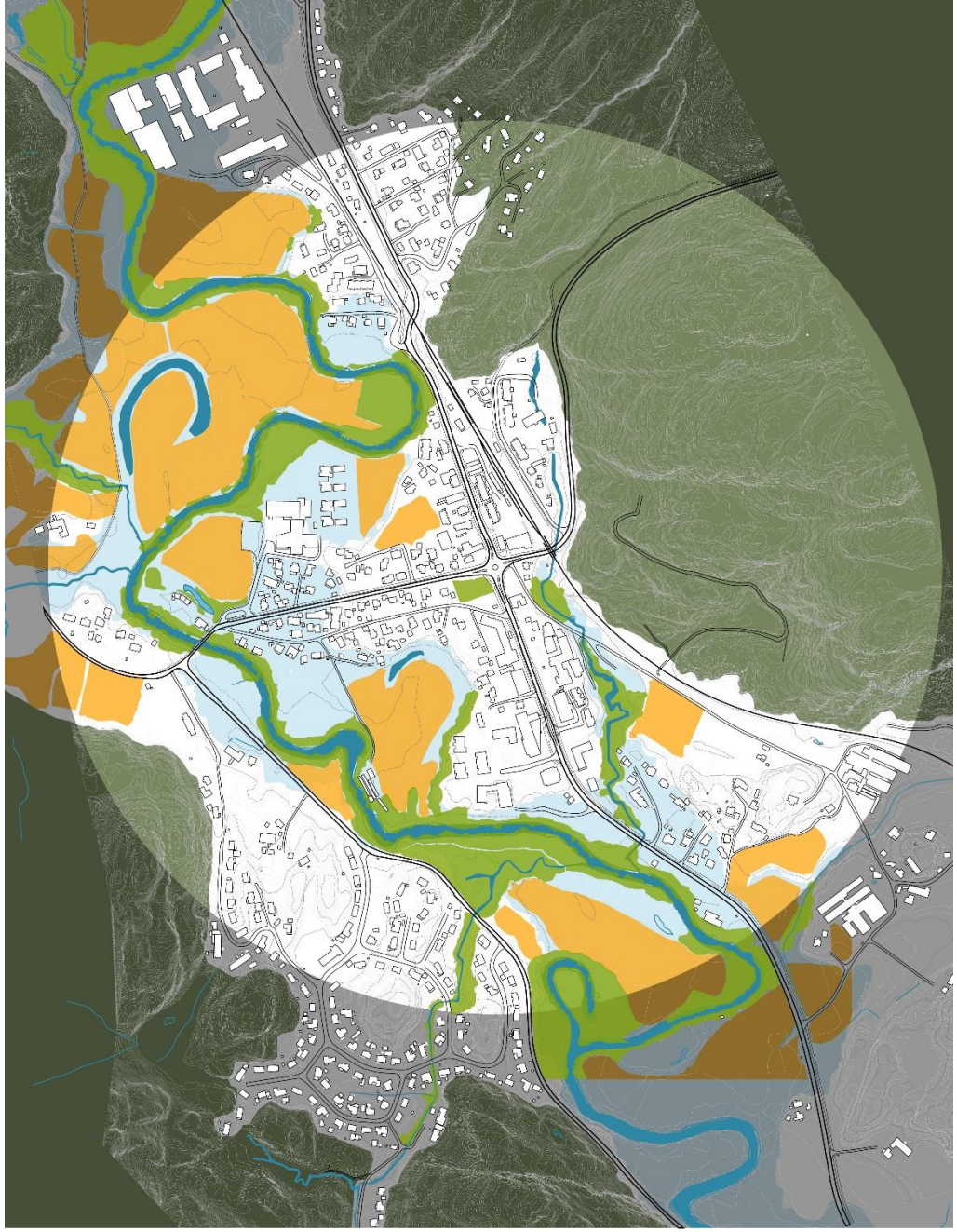
KRISTIANSANDREGIONEN | AGDERBYEN

NODELAND MED «SATELLITTER»

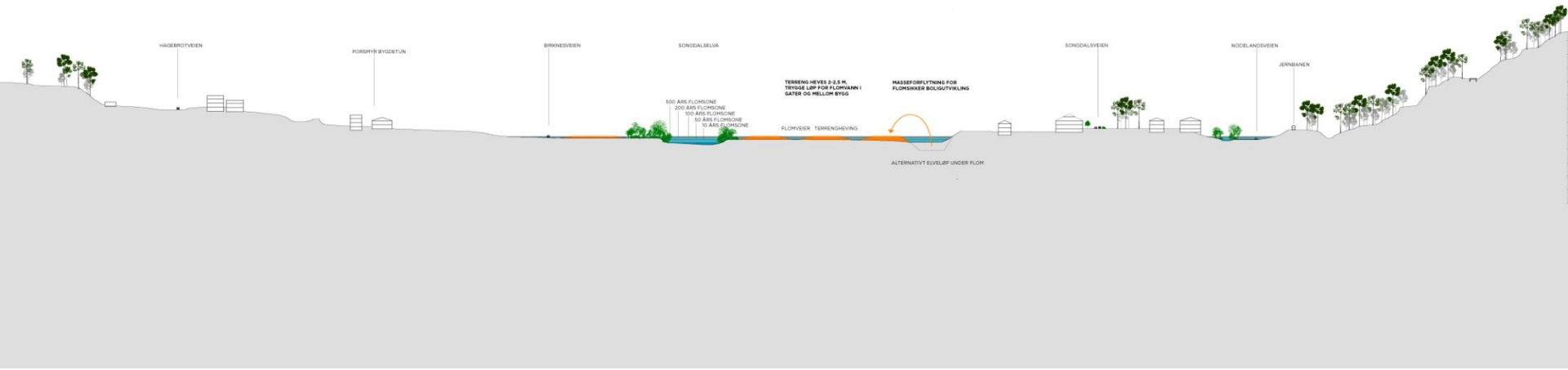
SAMLE – IKKE SPRE!

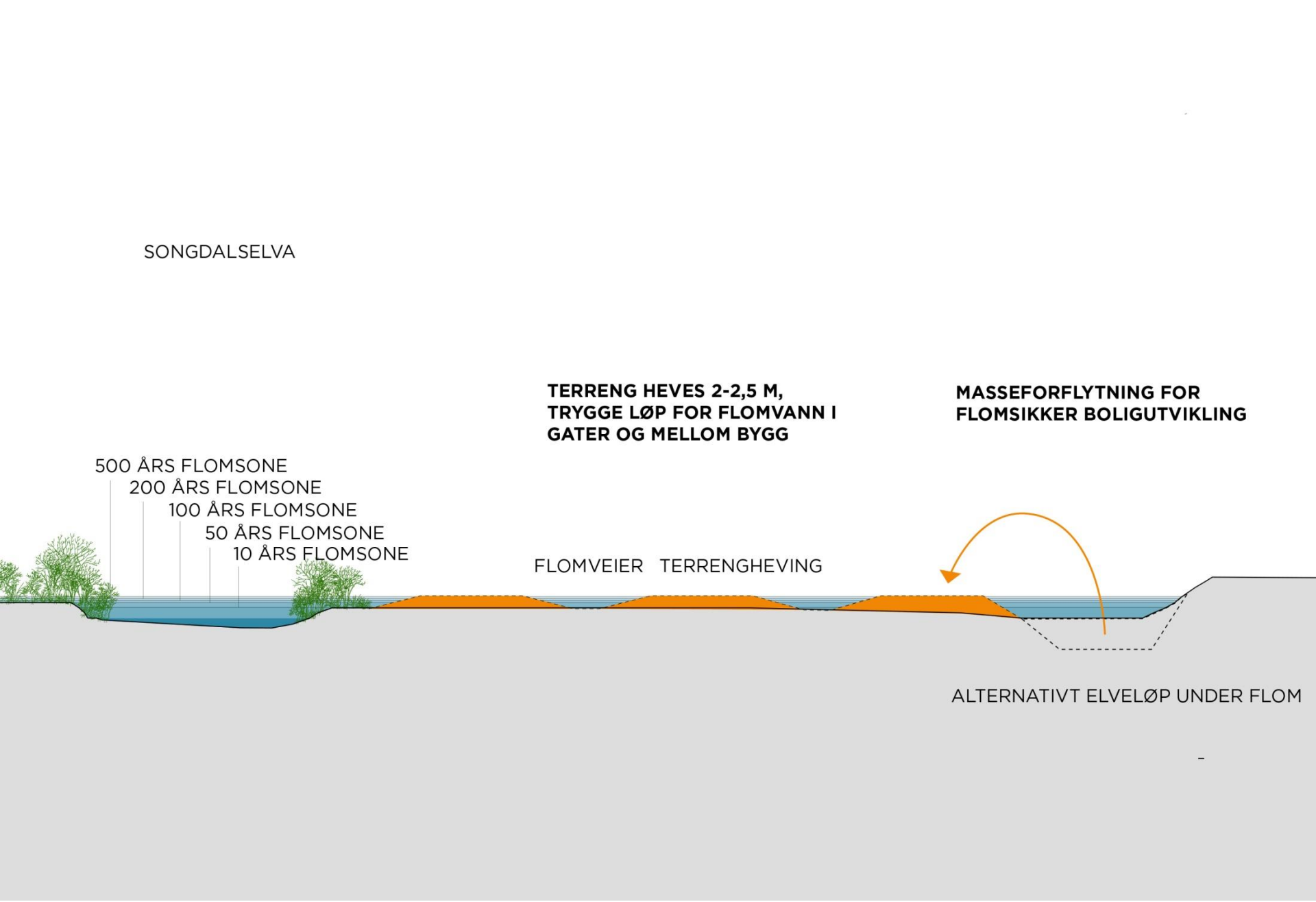
HENSYNSKART

STORENESET

NODELANDSKAPET SNITT GJENNOM STORENESET

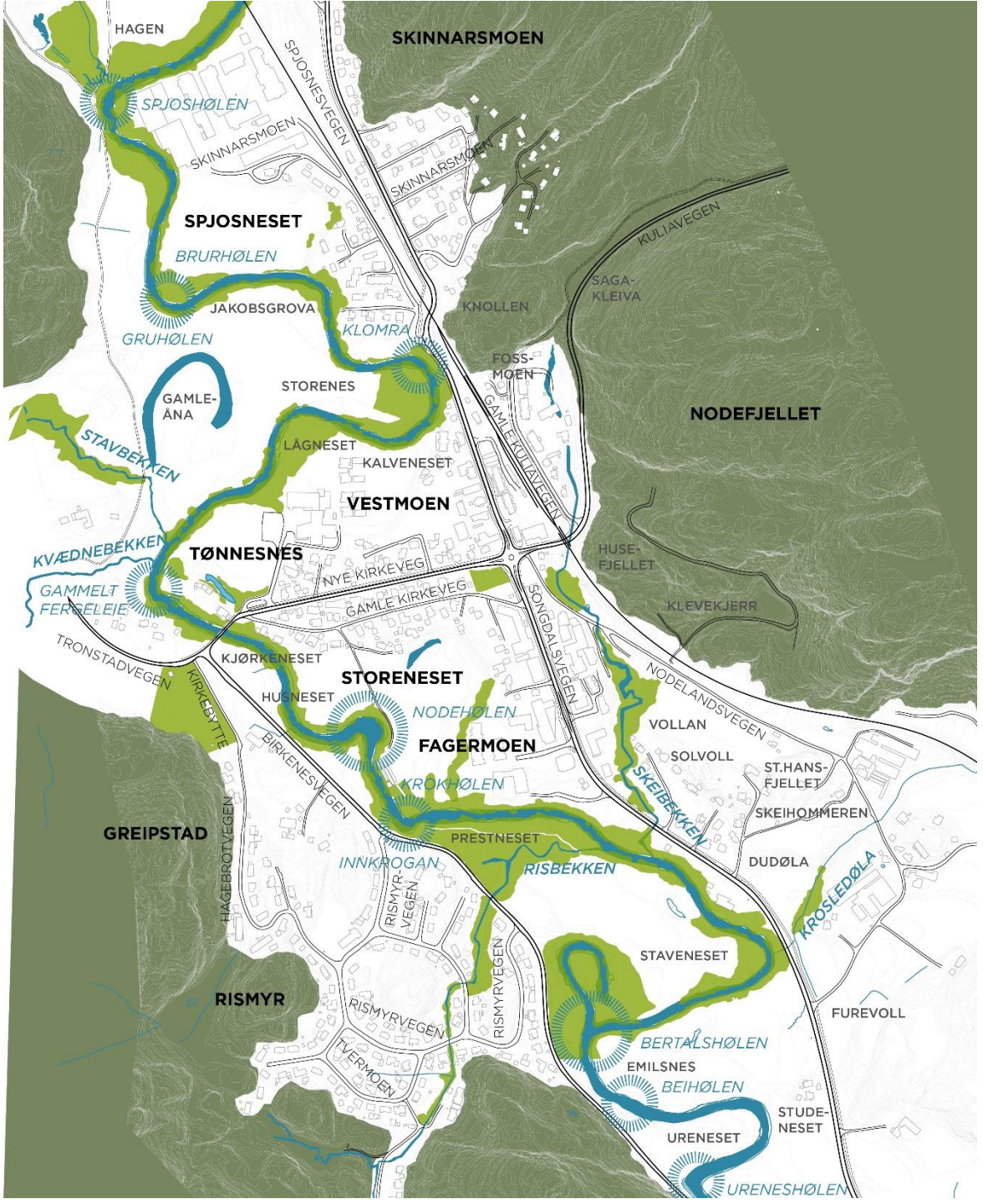

FLOMMENS LOGIKK

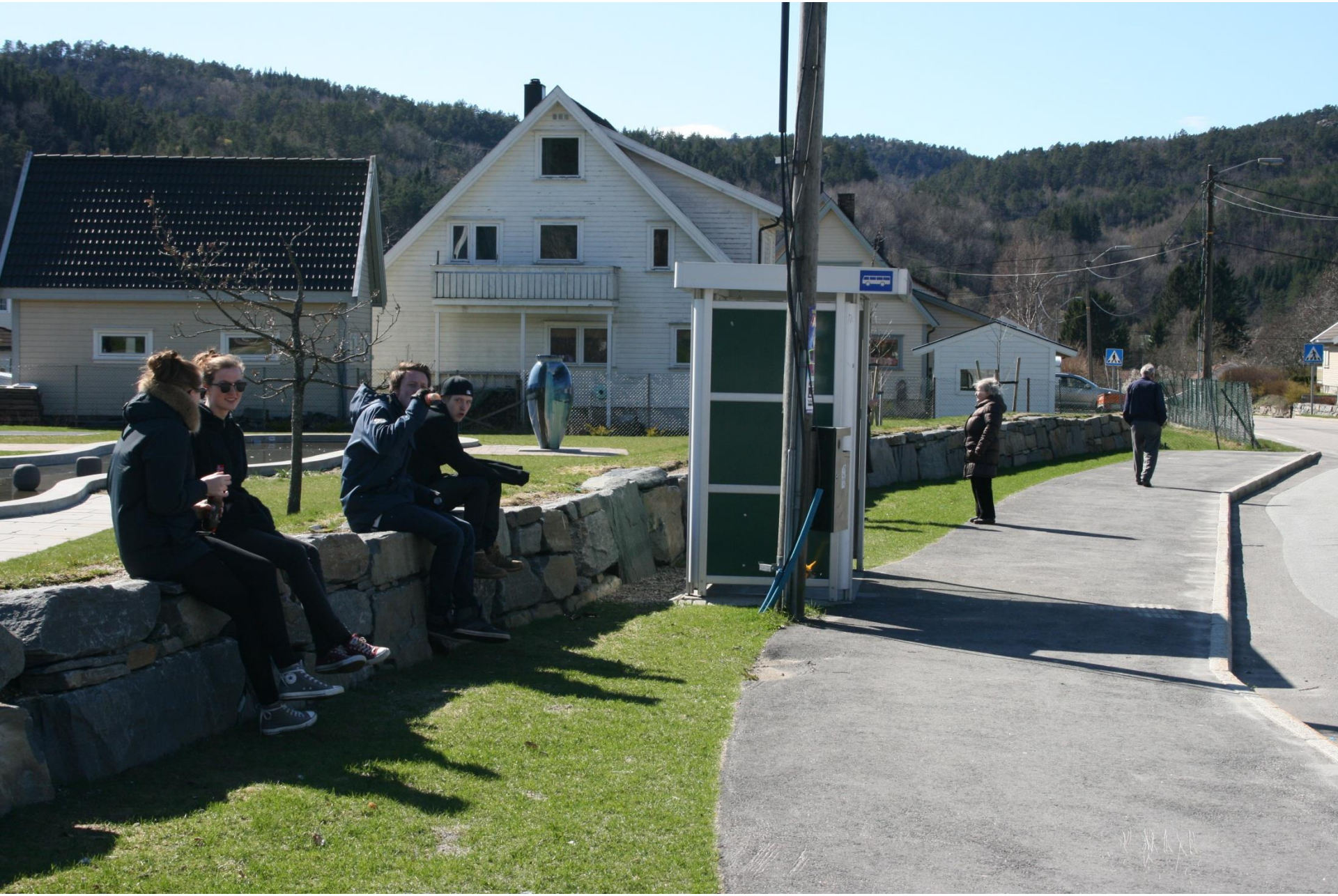

SYGNA

SYGNA. 6.6.2014

STEDSNAVN = STEDSANALYSE

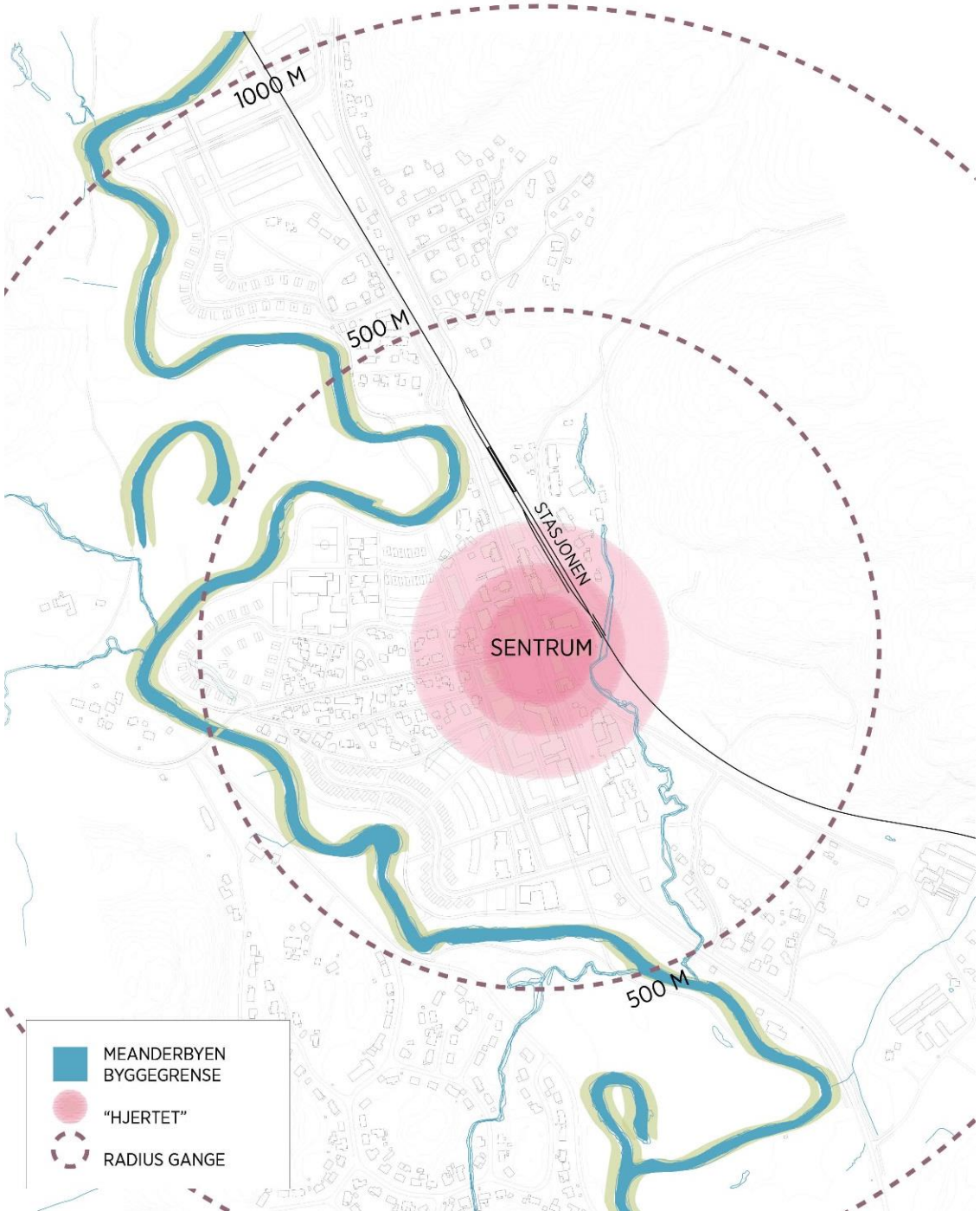

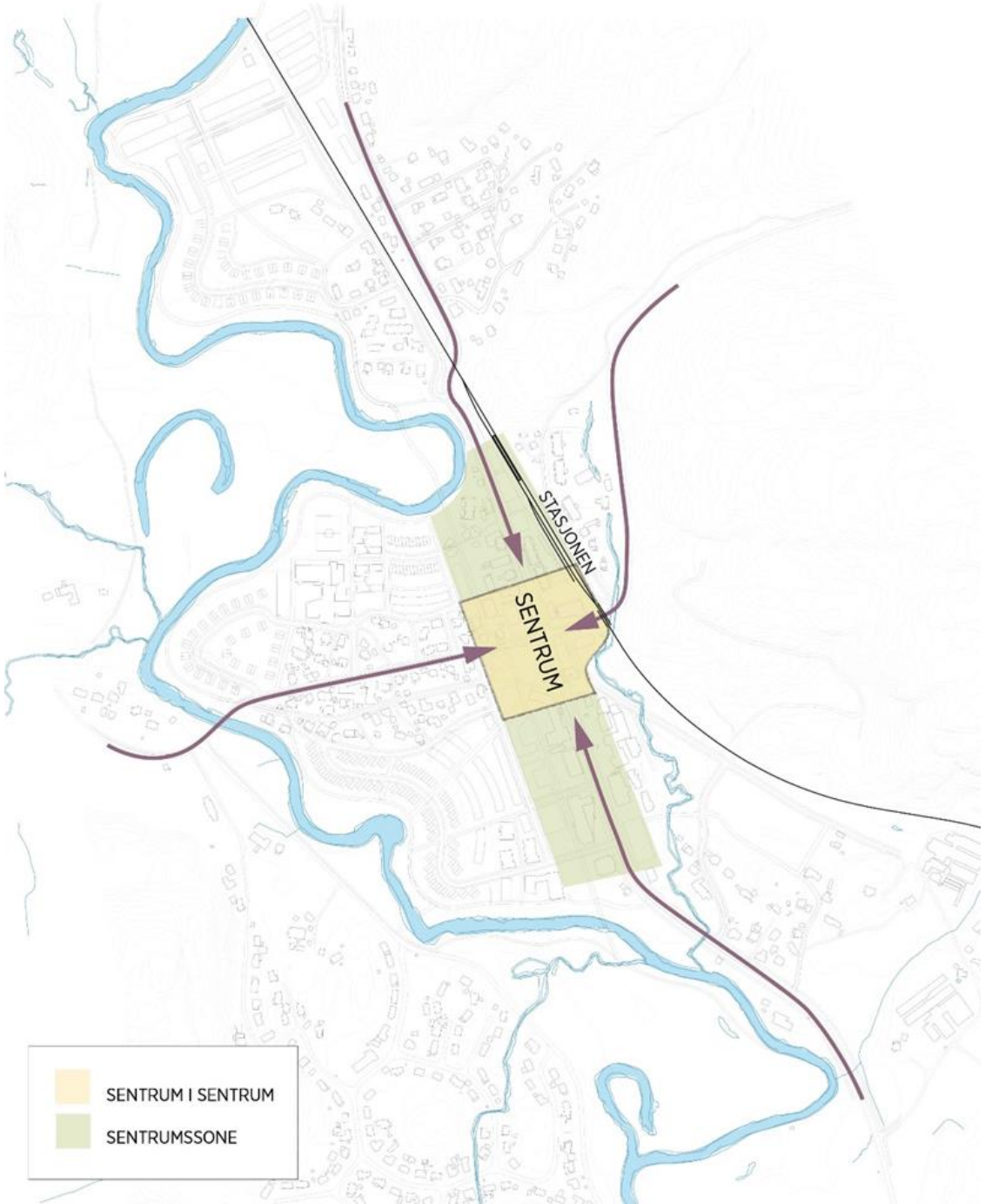
ORIGO HAUGENPARKEN

«SYGNA KULTURHUS» I HAUGENPARKEN

MEANDERBYEN NODELAND
PARADIGMESKIFTET
500 m / 1000 m

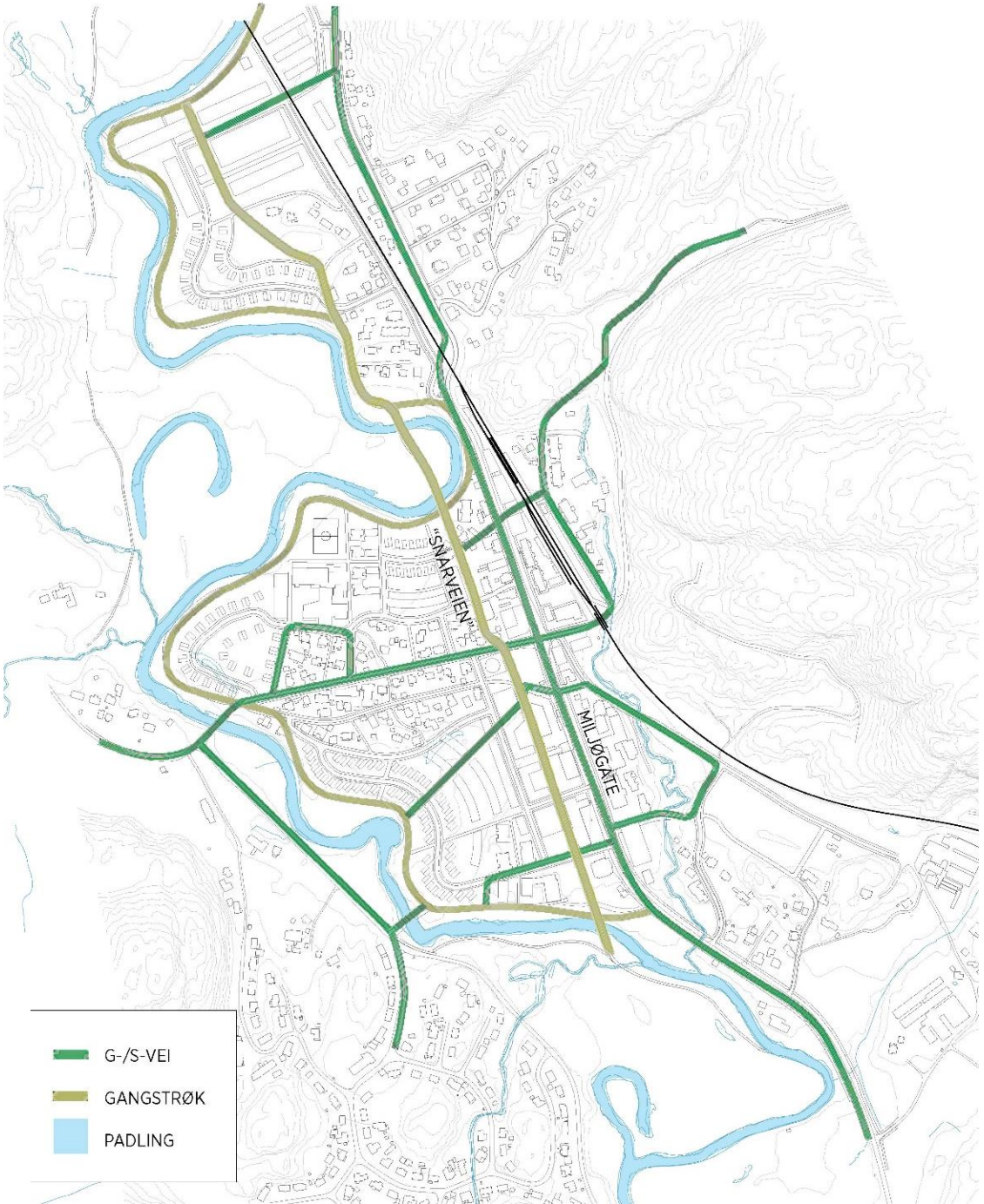

SENTRUMSKJERNEN 150 x 150 m
+ SENTRUMSSTRØK
LANGS SONGDALSVEGEN

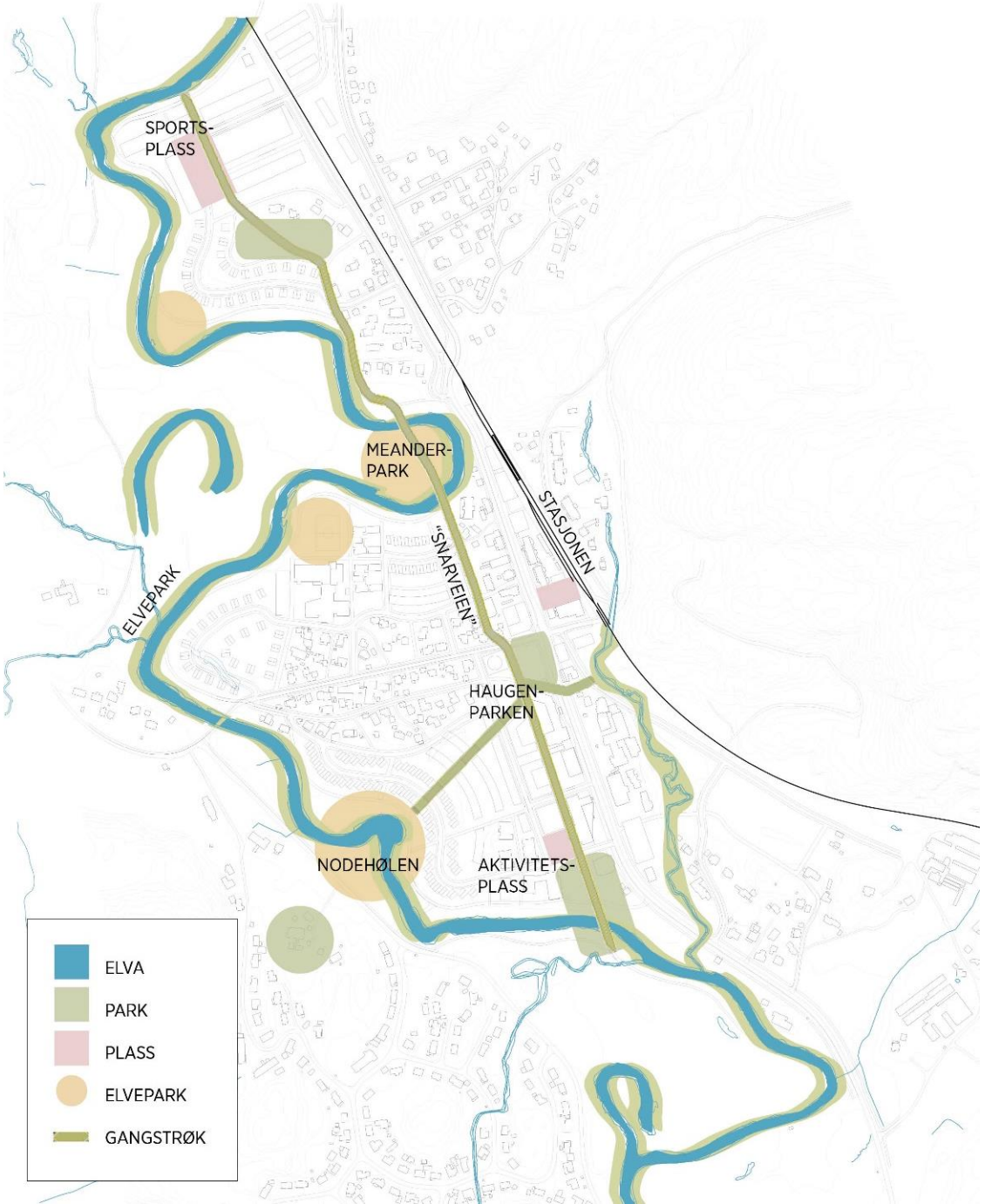
HANDLE

Å GÅ Å SYKLE Å PADLE: FORTAUENE, GANG- OG SYKKELVEIENE, ELVEPROMENADEN OG SNARVEIEN

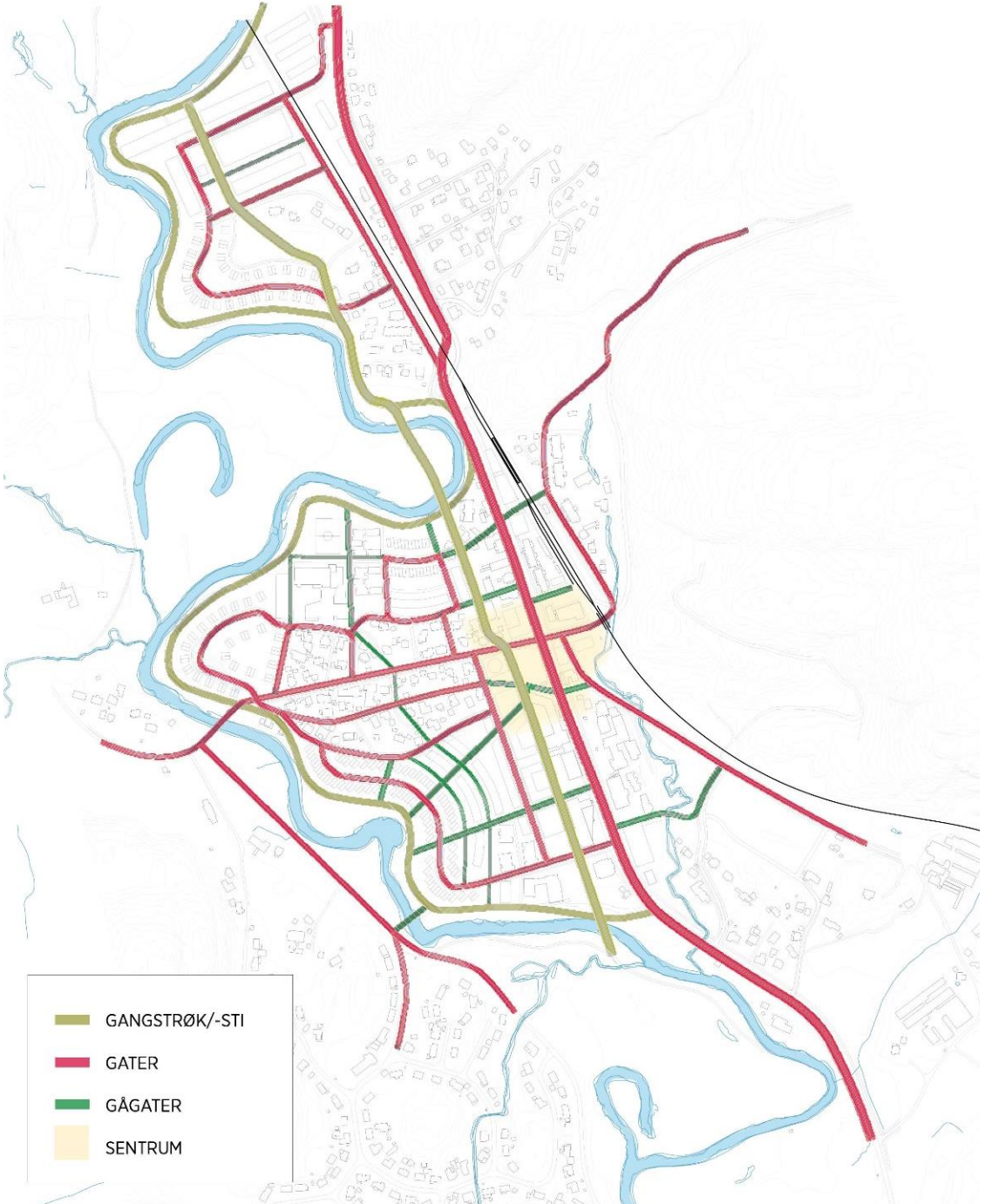
Å GÅ | PROMENADEN. PÆREALLEEN I BJØLSEN STUDENTBY I OSLO

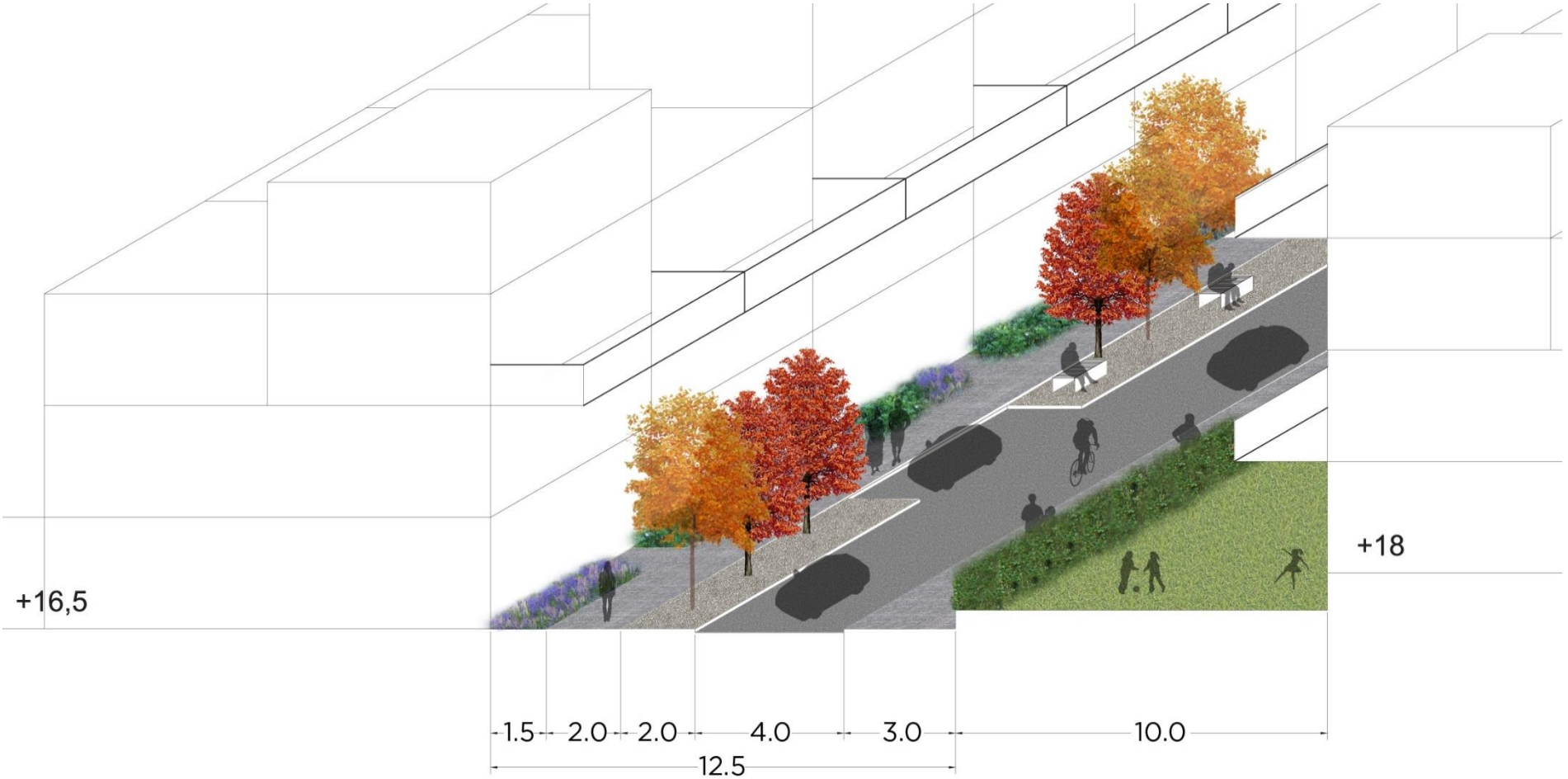
BLÅGRØNN STRUKTUR OG STEDENE LANGS ELVA

BADING

GATESTRUKTUR

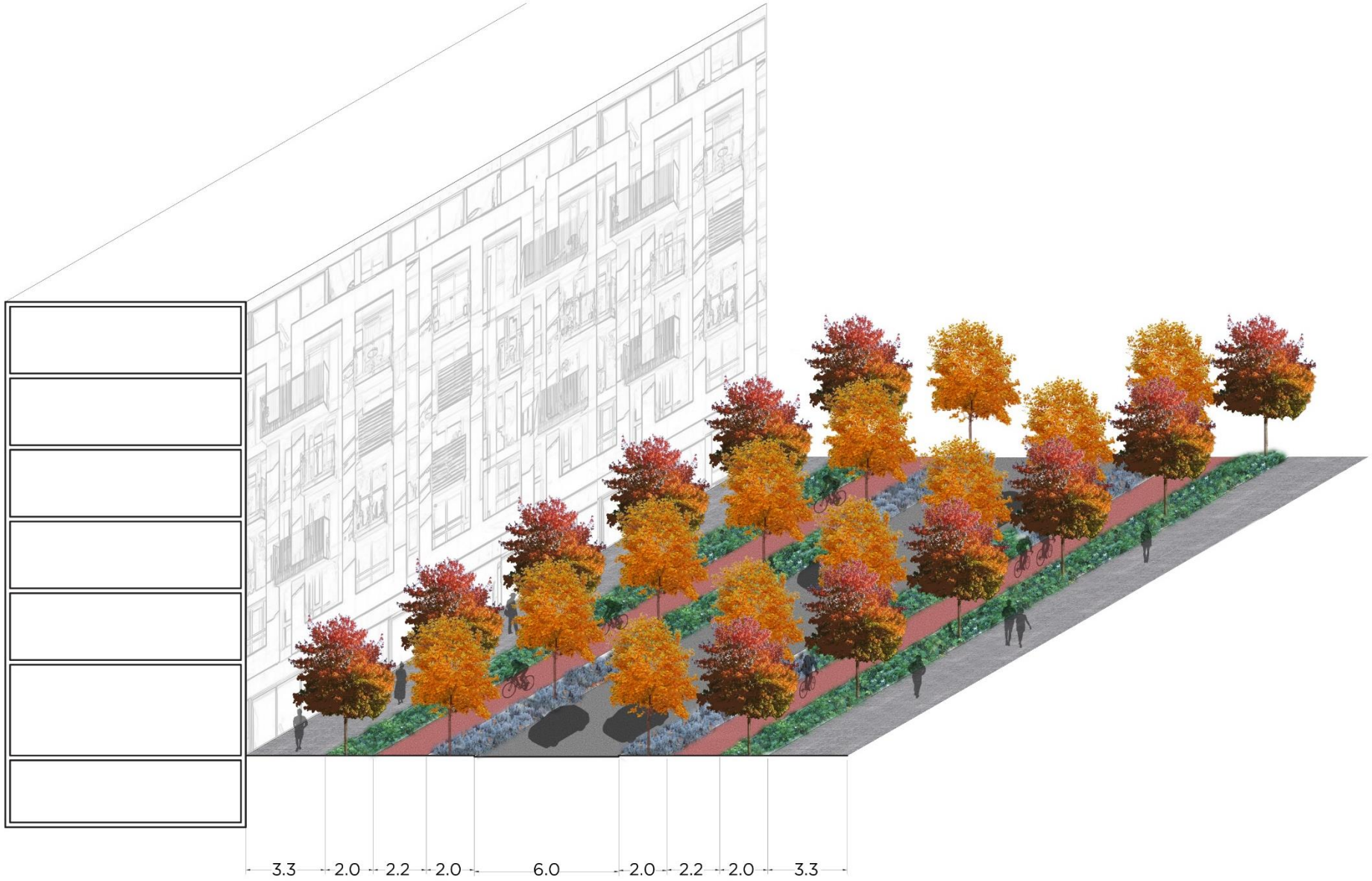
BOLIGATE, NODELAND

MILJØGATE | PÅ STEDETS OG MENNESKENES PREMISSER. Å GÅ I STORGATA I DRØBAK I FOLLO. VAKRE VEGERS PRIS 2002

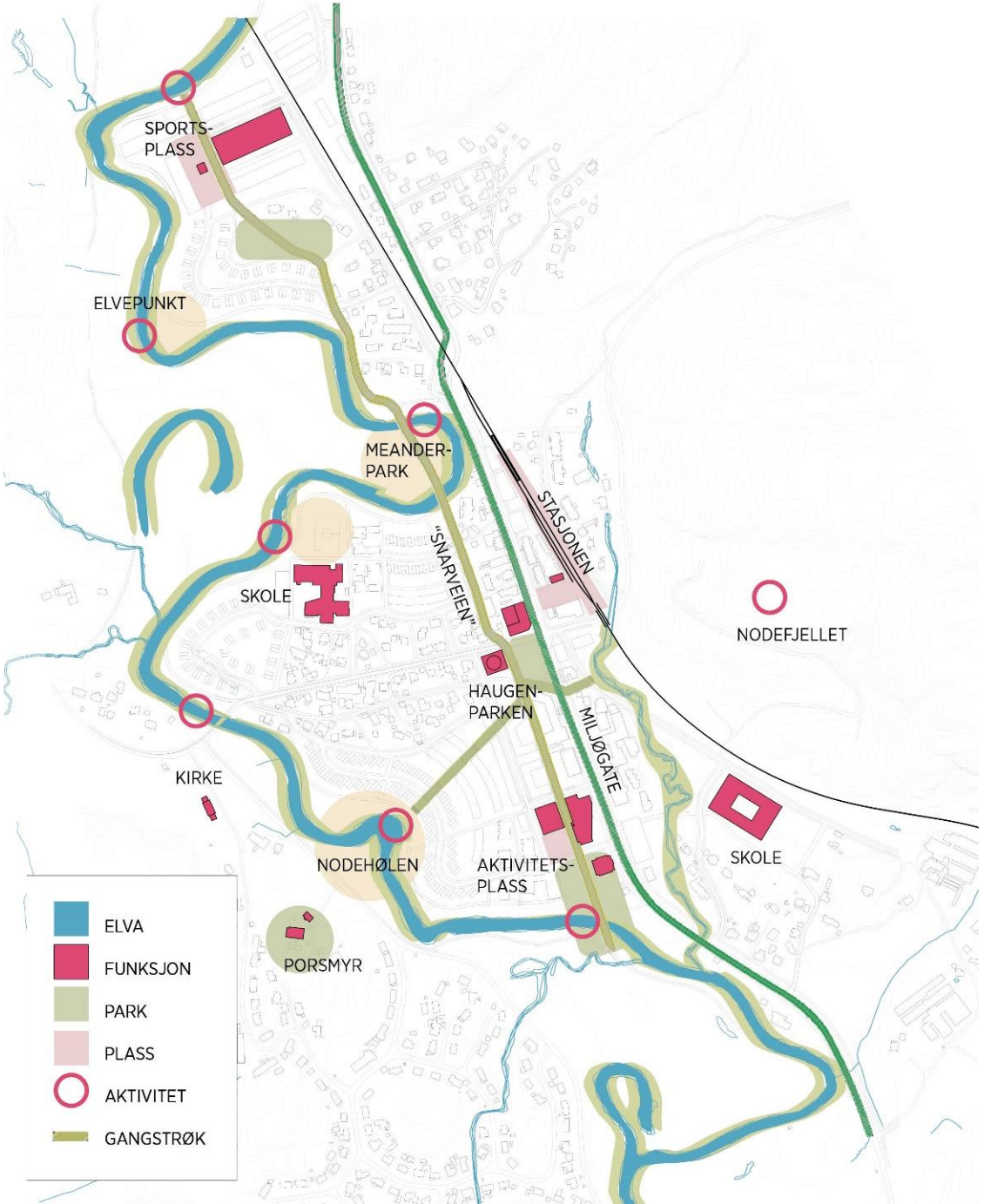
DRONNING EUFEMIAS GATE: NY PARKGATE I BJØRVIKA, OSLO

«SYGNA AVENY» SONGDALSVEGEN / FV 461

«SYGNA AVENY» SONGDALSVEGEN / FV 461 BLIR MILJØGATE

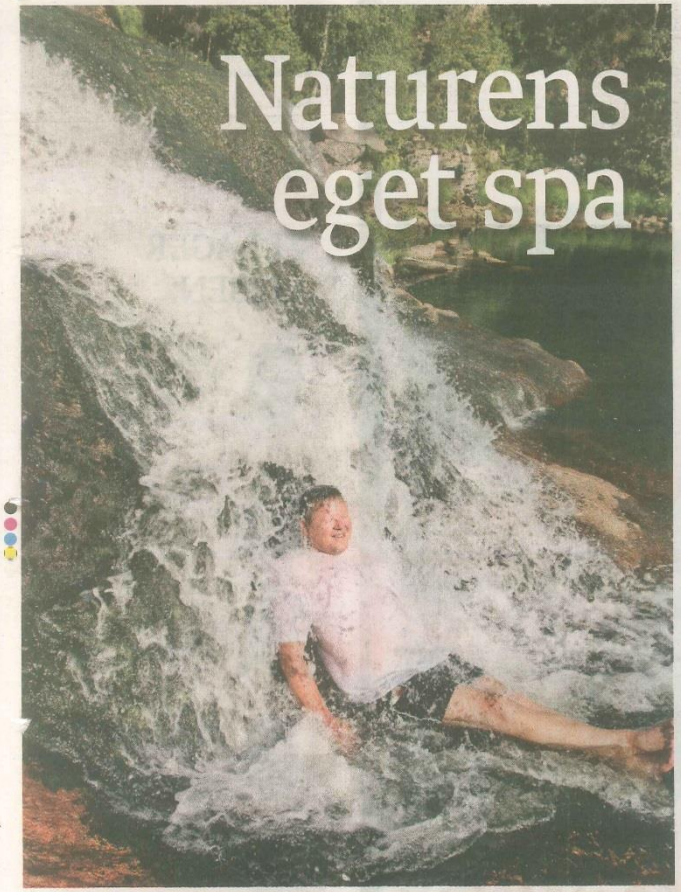

MØTESTEDER
AKTIVITETER

SØGNE & SONGDALEN
Budstikke
Vi tar *pulsen* på bygda

Velg en glad og positiv megler som kan faget!
Per-Erik Larsen
Eiendomsmegler MNEF
M: 97 54 42 77
EiendomsMegler 1

Naturens eget spa

GOD TEMPERATUR: Johnny Greibesland betegner naturens eget spa i Trælefossen på Mæsel som fantastisk. Etter en varm sommer var det lunkent vann både i fossen og tjernet.

Det finnes nok mer enn syv underverk i verden. Et av dem finner vi på Mæsel.

– Jeg har lyst til å vise deg et fantastisk sted. En perle. Vil du være med i et naturlig spa? er spørsmålet som tikker inn på telefonen min fra Songdalens ordfører, Johnny Greibesland.

Sånt sier man ikke nei til.

Utenfor allfarvei

Vi møtes i Kilen. Til tross for oppvekst i Finsland kjenner jeg ikke til dette underverket som jeg nå skal bli presentert for. Sånn sett var det tross alt ganske langt fra Hønemyr til Mæsel da jeg vokste opp.

– Vi må gå et lite stykke, men det tåler du, smiler ordføreren som i sommervarmen har byttet skjortesnippen med T-skjorte og shorts. Han er hele tiden tilgjengelig, men ser ingen grunn til å svette på Songdalen rådhus når det finnes alternativer.

Vakker natur

Mæsel ligger på grensen til Marnardal. Vi parkerer og går nedover en skogsbilveg til vi møter elva som renner fra Trælevannet. Blanke fjell, sildrende vann og frodig skog gjør oss nesten andaktsfulle.

– Det er mye vakkert rett rundt oss, vi må bare bli klar over det, sier Johnny.

Vi setter fra oss skoene. Beveger oss nedover langs elveleiet til vi kommer til bestemmelsesstedet.

Lunka vann

– Her er det. Sette seg under fossen der er fantastisk, sier Johnny.

– *Dette må jeg bare ha bilde av?*

– Ja visst må du det, men jeg beholder T-skjorta på, godkjenner han.

Etterpå tar jeg følge med Songdalens øverste politiker ned i vannspaet. Det er en utrolig opplevelse. Sommervarmen har ført til at vannet er nærmest lunkent, det buldrer seg ned på skuldrer og nakke og gir skikkelig massasje.

Vi tar en svømmetur i tjernet hvor fossen tar ut, som ligger der trolsk og stille. Svømmeturen blir en sterk kontrast til fossestryket.

Energigivende og forfriskende

– Dette må en kalle forfriskende, fastslår Johnny når vi avslutter besøket i naturens eget spa.

– Sånt får man energi av, fortsetter han mens vi nyter den vakre naturen innimellom litt balansekunst på glatte steiner i elveleiet.

– For en opplevelse, og ganske gratis, er min kommentar.

– Det er synd at ikke flere vet om slike steder, mener han.

Selv om oppstigningen fra fossen er noe bratt på tilbakevegen, og svetteperlene igjen blir synlige i pannebrasken, kroppstemperaturen stigende, er vi en flott opplevelse rikere.

Kortreist opplevelse

Vi kommer i snakk om finslendingen Jon Grindland som i disse dager bestiger Kilimanjaro i Tanzania. At det er godt gjort, er vi begge enig om. Men vi er også enige om en annen ting.

Spa i Trælefossen er ikke noe dårlig alternativ. I tillegg en kortreist opplevelse.

ANNE LISE RISENG
anne.lise@bsnett.no
906 15 504

NATUR: Det er lite vann i Trælefossen etter sommerens tørke. Nede i tjernene står fisken, den kan nok tenke seg større vannføring.

VAKKERT: Nå kan man balansere seg over steinene nedover Trælefossen hvor vannet sildrer på veg mot Mandalselva. Det er større fossedrønn når høsten kommer.

MEANDERBY MED BADING

Nå er det fisk å få

Det er nok av laks og ørret i Søgne- og Songdalselva.

Leder av elveeierlaget Espen Halvorsen forteller at nå er det gode fiskeforhold i elva.

– Jeg var en tur og fisket mandag kveld. Det tok ikke lang tid å fylle kvoten, sier Halvorsen som oppfordrer folk til å ta seg en fisketur.

– Det er ikke all verdens med fiskere. Mange av dem som fisker laks går i andre elver, men etter lang tid med lite vann, er forholdene flotte nå, sier han.

NYDELIG FISK: En laks og tre ørret dro Espen Halvorsen opp av elva mandag kveld. Forholdene for å fiske er nå svært gode. Foto: Privat

Til helgen skal det komme mer regn.

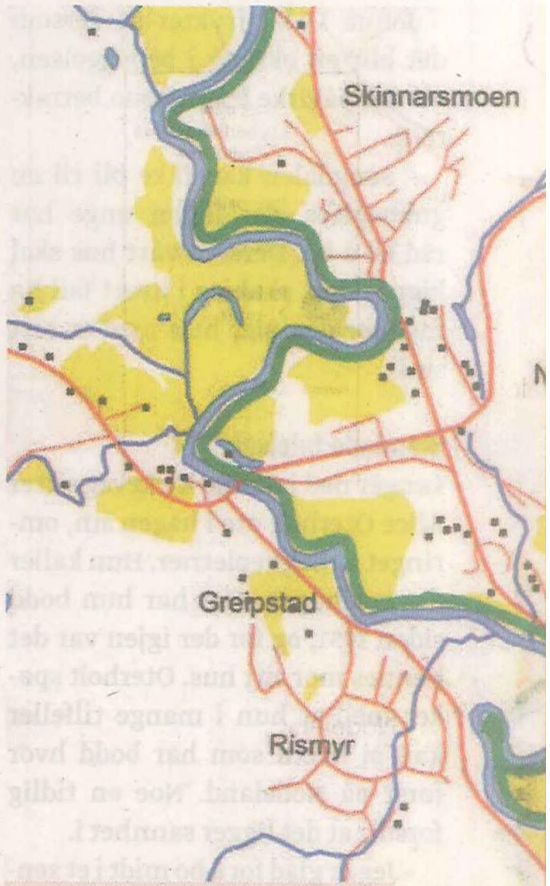
– Det betyr at forholdene blir enda bedre. Vil man ha laks må man fiske før 15. august, informerer Halvorsen.

ANNE LISE RISENG

FAKTA:

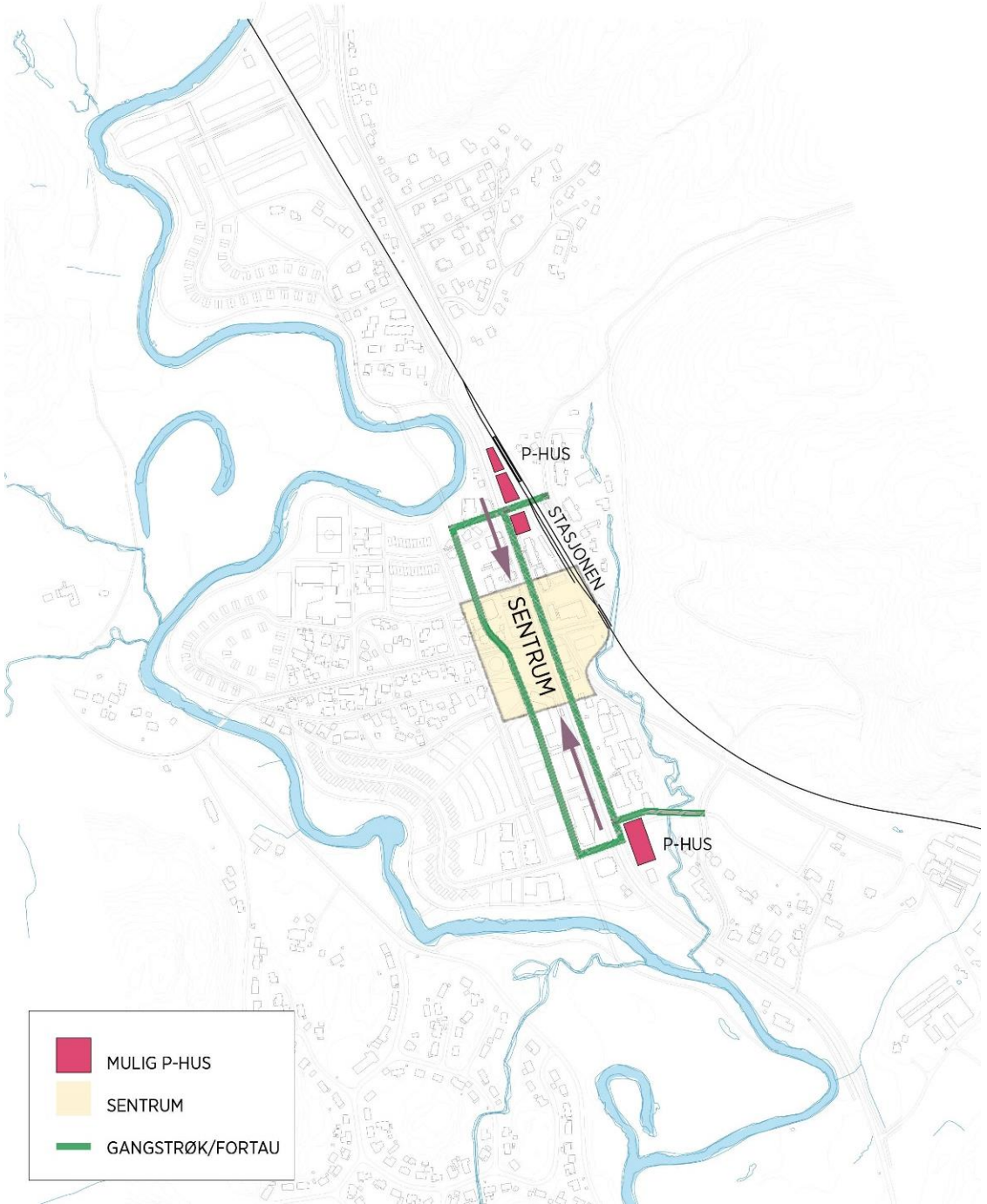
- Det er tillatt å fiske med flue, sluk/spinner og mark på de strekninger som er åpne for fiske.
- Fiskekort kjøpes online på www.otralax.no. eller hos Grønberg Sport i Kristiansand.
  100 kroner for et døgnkort og 800 for et årskort. Fiskeravgift til staten koster kr 235,-. Fiskeravgiften skal løses av alle over 16 år og gjelder ved fiske i elv med laks og sjøørret. Det er fisketid fra 15. juni til 30. september. Laks til 15. august.
- Døgnkvote på 1 laks og 3 sjøaure pr. fisker pr. fiskedøgn.

KILDE: http://www.otralax.no

LOV TIL Å FISKE: Grønn markering betyr at man kan stå her å fiske. For flere kart kan men enten gå på facebooksiden til Søgne- og Songdalselva eller på www.otralax.no.

MEANDERBY MED FISKING FRA 15. JUNI TIL 30. SEPTEMBER. LAKS TIL 15. AUGUST

P-HUS
STASJONEN
SENTRUM
P-HUS
MULIG P-HUS
SENTRUM
GANGSTRØK/FORTAU

PARKERING

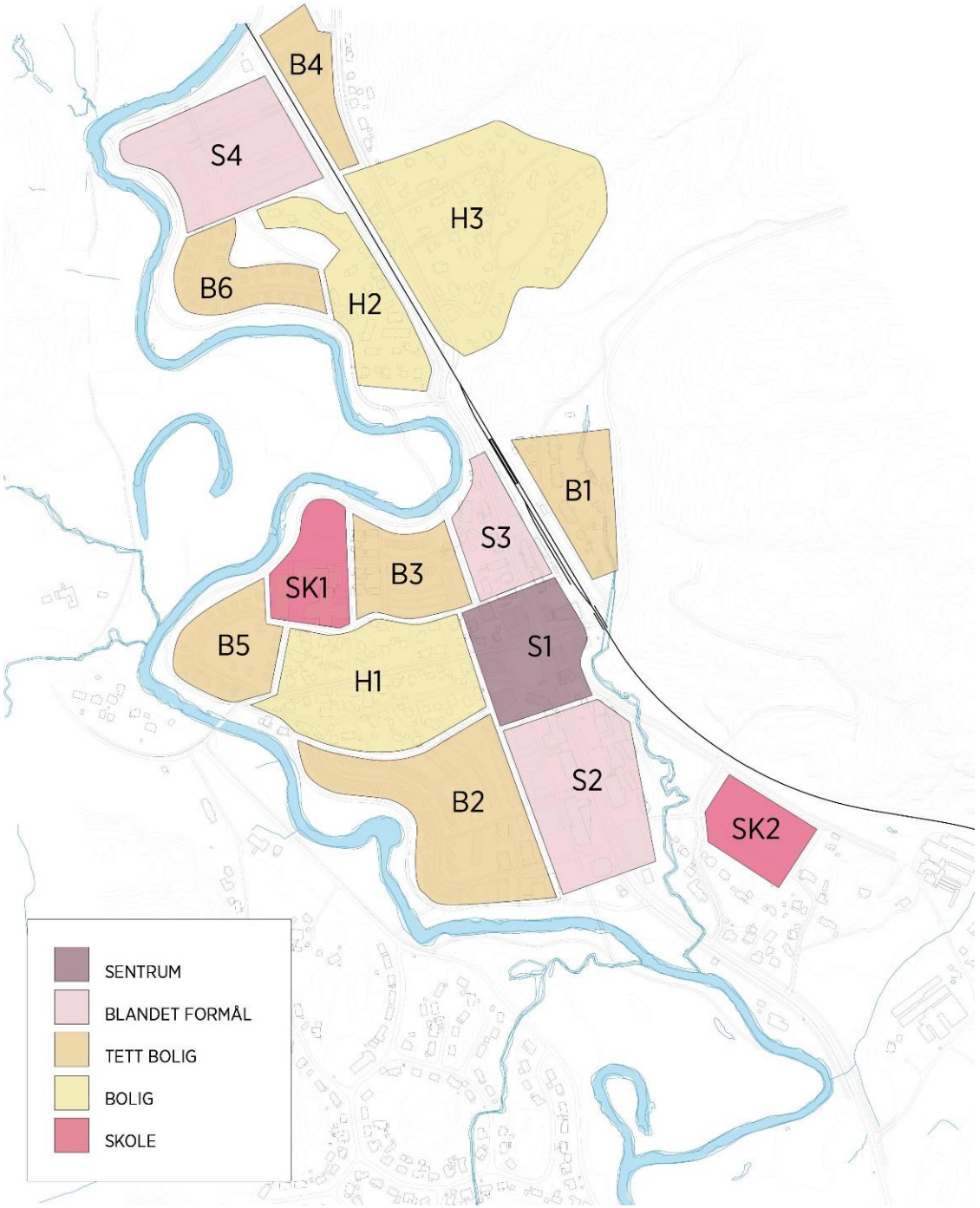

AKTIVE PARKERINGSHUS: NORDHAVNENS FØRSTE P-HUS, KØBENHAVN

BYGGEOMRÅDER: REGULERING OG BYGGETRINN

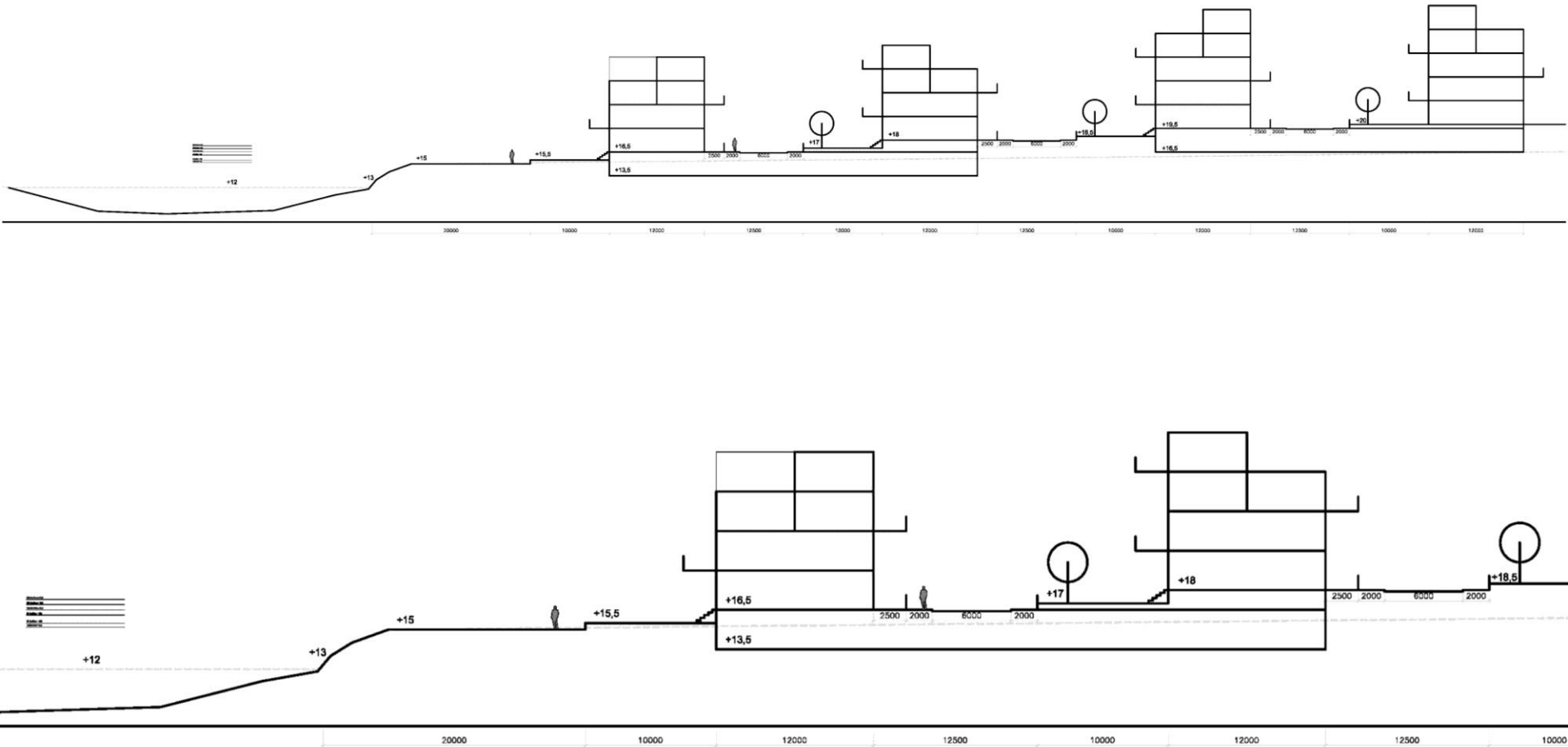

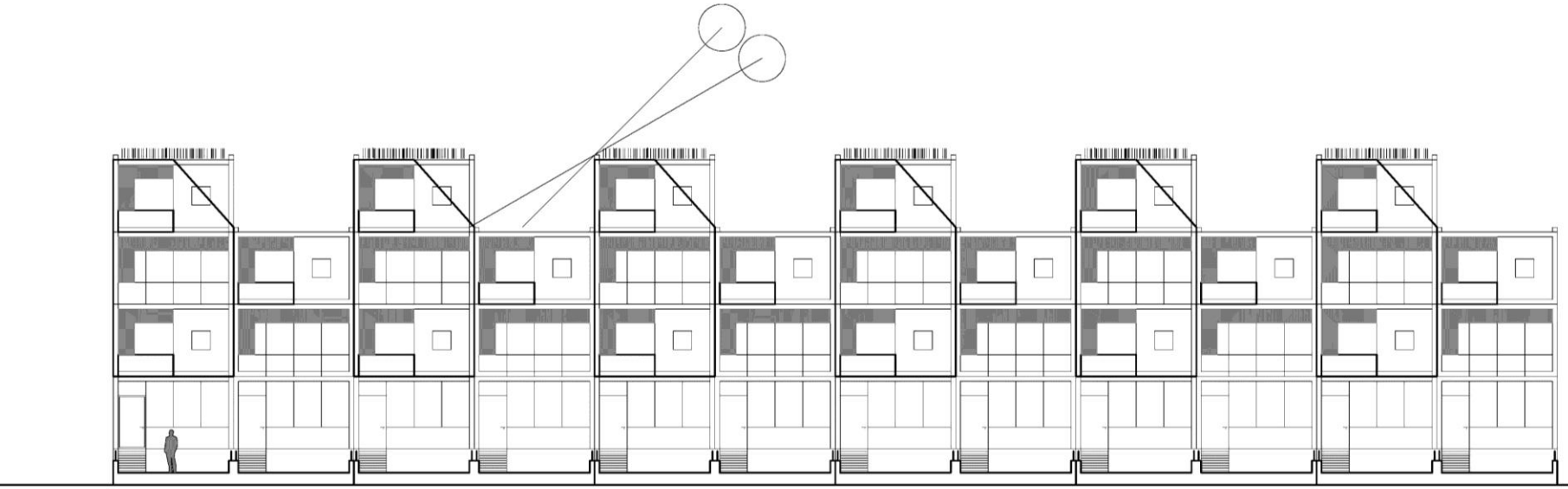
BOKVALITET | MODERNE HAGEBY: SØRA BRÅDE MED TURSTI, STAVANGER

BOKVALITET | MODERNE HAGEBY: STATENS BYGGESKIKKPRIS 2007

SNITT BOLIGBEBYGGELSE NODELAND

OPPRISS BOLIGBEBYGGELSE NODELAND

AREALER OG UTNYTTELSE NY BEBYGGELSE I SENTRUM

* Eksisterende bebyggelse (boliger) kommer i tillegg.

FELT	AREAL (DAA)	NYBYGG BYA	ETASJETALL	BOLIGANDEL	BOLIGAREAL
S1 Sentrumskjernen	24	4100	5	0,2	4100
S2 Sentrum syd	44	4700	5	0,8	18800
S3 Sentrum nord	16	1800	5	0,4	3600
S4 Spjosneset/Skinnarsmoen	36	12800	5	0,7	44800
B1Fossmoen	21	0			
B2 Storeneset / Nodehølen	50	11400	3,5	0,9	35910
B3 Kalveneset	20	3200	3,5	0,9	10080
B4 Dyrskueplassen	16	3700	5	0,9	16650
B5 Tønnesnes	20	2900	3,5	0,9	9135
B6 Spjosneset	22	3200	3,5	0,9	10080
SUM	**269**	**47800**			**153155**

ANNET AREAL	AREAL BOENHET	ANTALL BOLIGER	INNBYGGERE	%-BRA *
16400	60	68	103	85
4700	60	313	470	53
5400	60	60	90	56
19200	70	640	960	178
3990	70	513	1026	80
1120	90	112	224	56
1850	70	238	476	116
1015	90	102	203	51
1120	90	112	224	51
54795		**2158**	**3775**	

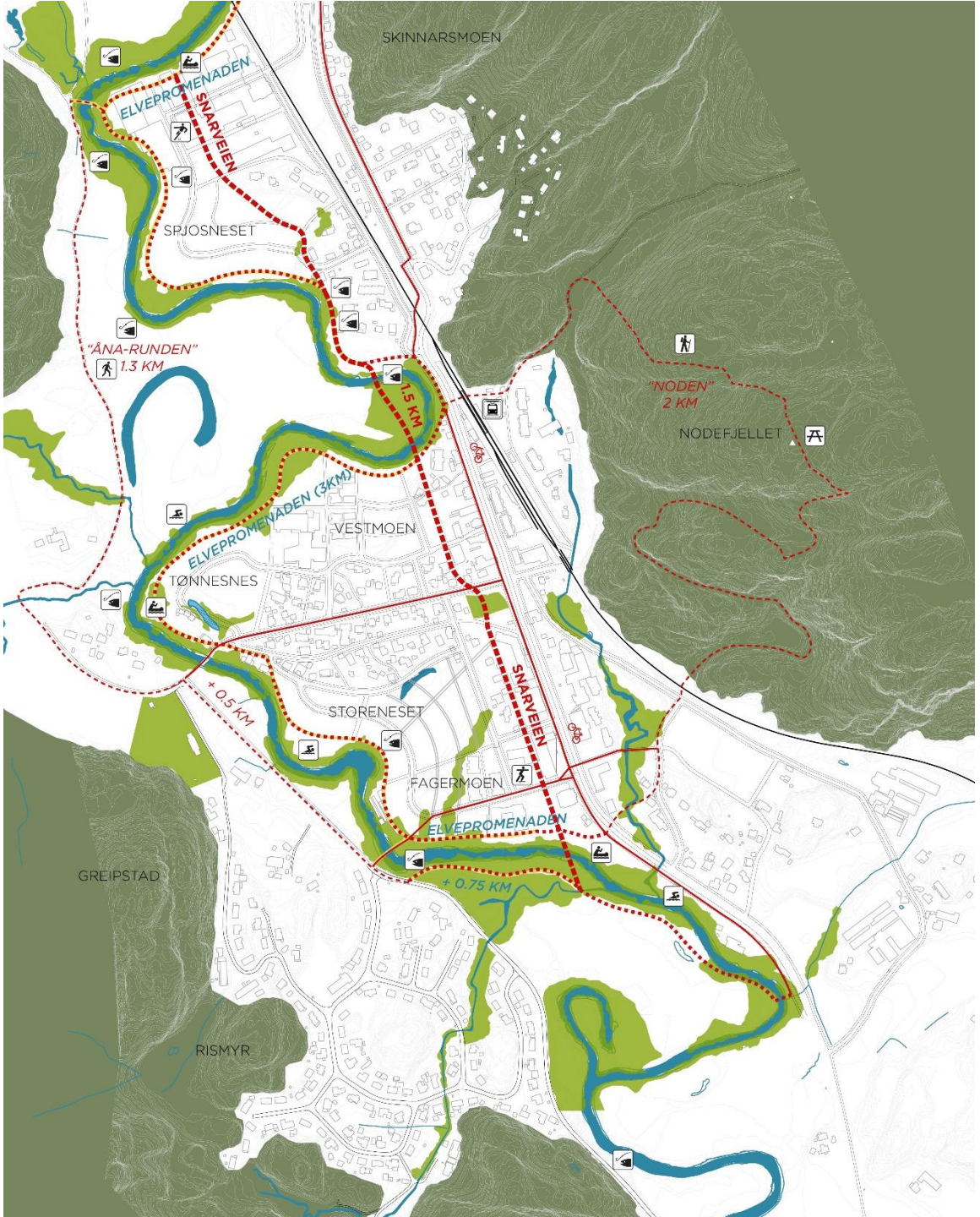
ØKT UTNYTTELSE
DRØYT 2.000 NYE BOLIGER
DRØYT 3.500 NYE INNBYGGERE
CA. 10.000 I SONGDALEN KOMMUNE
CA. 150.000 M2 BOLIG
CA. 50.000 M2 ANDRE FUNKSJONER

52 HVERDAGSTURER

- med turleder!

FOLKEHELSE

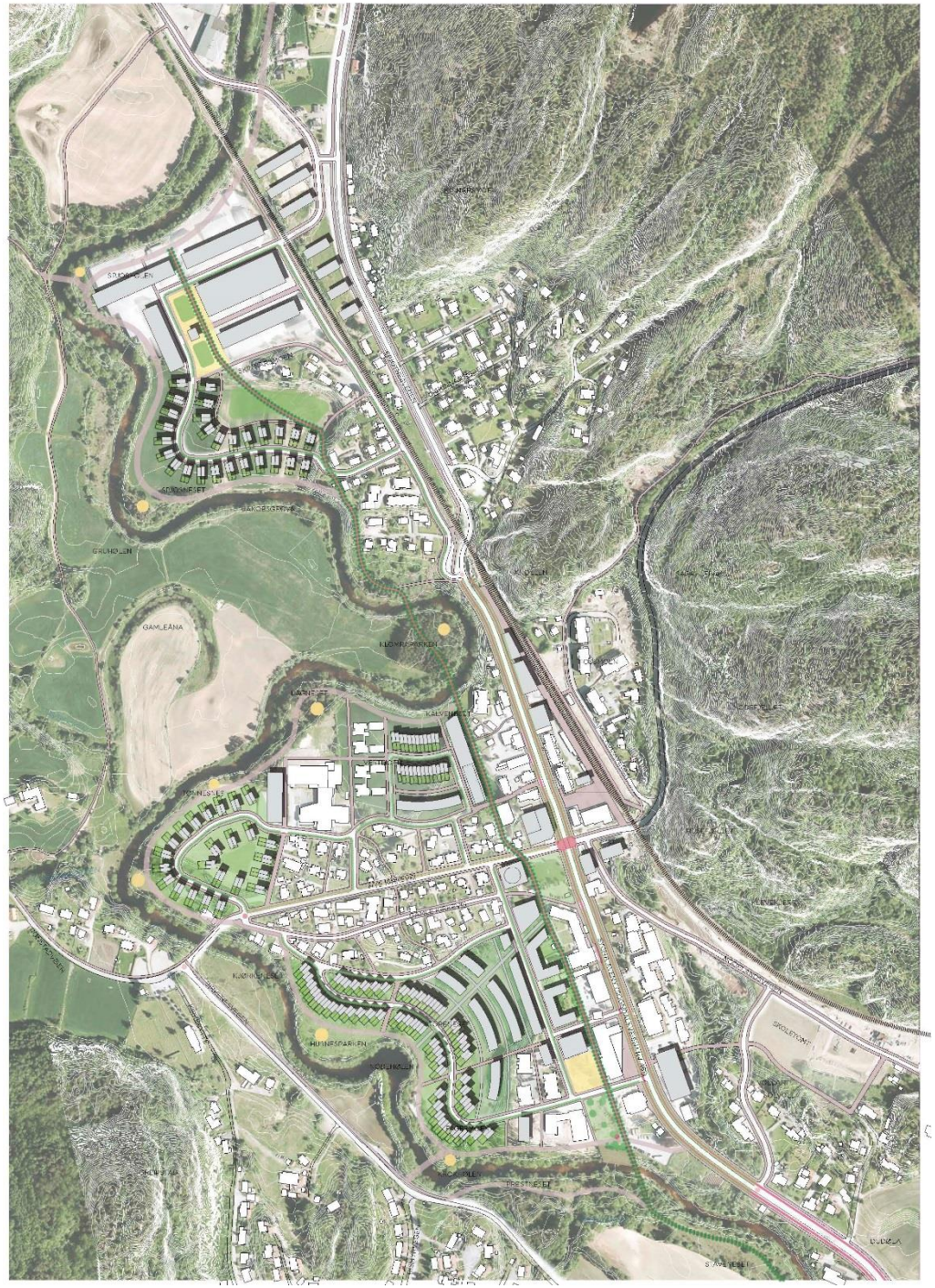
FOLKEHELSE: TURLØYPER

MEANDERBY MED GRATIS BYKAJAKKER (OG BYSYKLER)

PADLE, RO, BADE, FISKE, SVERME, VÆRE… LANGS SYGNA

MEANDERBYEN NODELAND

MEANDERBYEN NODELAND 2024-34-44